

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
БЮДЖЕТ ЗА 2020 Г.
И АКТУАЛИЗИРАНА БЮДЖЕТНА ПРОГНОЗА ЗА 2021 И 2022 Г.
В ПРОГРАМЕН ФОРМАТ

I. МИСИЯ

Министерството на образованието и науката е отговорно за провеждане на държавната политика в областта на образованието и науката. За тази цел Министерството на образованието и науката разработва стратегии за тяхното развитие в съответствие с общоевропейската политика и с националните приоритети и реализира мерки и дейности за изпълнението им, разпределя и контролира разходването на предоставените от държавния бюджет финансови средства за образование и наука.

Мисията на Министерството на образованието и науката е да създаде условия за:

- осигуряването на висококачествено образование и обучение за всички, независимо от техния произход; формирането на високо образовани, иновативни и активни личности, способни да се реализират успешно като професионалисти и като отговорни граждани в условията на глобална конкурентоспособност и така да допринасят за личното си благоденствие и за повишаване качеството на работната сила в Република България;
- утвърждаването на Република България като привлекателен център за авангардни научни изследвания и иновации и развитие на нови технологии с цел постигане на устойчив икономически растеж и значително повишаване на качеството на живот в страната.

II. ОРГАНИЗАЦИОННО РАЗВИТИЕ И КАПАЦИТЕТ

За предоставянето на по-качествени продукти/услуги на обществото в областта на образованието и науката, за постигането на целите и приоритети на ведомството и на очакваните резултати се реализират мерки за развитие на компетентностите и усъвършенстване на административния капацитет на МОН. Чрез провеждане на обучения за подобряване на капацитета и уменията, за повишаване на експертната квалификация на служителите и за професионалното им развитие ще се постигне по-качественото изпълнение на поставените им цели и задачи.

За организационното развитие и капацитет на Министерството на образованието и науката са утвърдени Вътрешни правила за организация и провеждане на обучението и квалификацията на служителите от Министерството на образованието и науката.

Министерството на образованието и науката (МОН) осъществява своята дейност в условията на динамична и бързо променяща се среда, което предполага осигуреност с висококвалифицирани специалисти и непрекъснато усъвършенстващ се административен капацитет, способен на гъвкава и адекватна реакция на промените. За целта са необходими системни инвестиции в човешките ресурси за повишаване на тяхната обща и професионална квалификация.

Регулираната обща численост на персонала в системата на Министерството на образованието и науката е 2 248 щатни бройки, разпределена между администрация на министерството и 47 организационни структури, чиито ръководители са второстепенни разпоредители с бюджет към министъра на образованието и науката.

Съгласно Устройствения правилник на Министерството на образованието и науката числеността на персонала в организационните структури и административните звена в МОН е 383 щатни бройки.

Съгласно Постановление № 13 на МС от 31.01.2018 г. за определяне на второстепенните разпоредители с бюджет към министъра на образованието и науката, числеността на персонала във второстепенните разпоредители с бюджет, чиито ръководители са второстепенни разпоредители с бюджет по бюджета на МОН е следната:

✓ Национална агенция за оценяване и акредитация	30
✓ Национална агенция за професионално образование и обучение	21
✓ Изпълнителна агенция "Оперативна програма "Наука и образование за интелигентен растеж"	115
✓ Национален център за информация и документация	45
✓ Център за развитие на човешките ресурси	51
✓ Център за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства	6
✓ Национален студентски дом	4
✓ Фонд "Научни изследвания"	12
✓ Национален инспекторат по образованието	20
✓ Национален институт по метеорология и хидрология	724
✓ Регионални управления на образованието (28 броя)	612
✓ Специализирани обслужващи звена (8 броя)	234

Персоналът на посочените организационни структури и звена изпълнява функции и дейности, насочени към реализиране на политиките, които са от компетентността и отговорността на министъра на образованието и науката.

В изпълнението на политиките на Министерство на образованието и науката участват и второстепенните разпоредители с бюджет към министъра на образованието и науката, прилагащи делегиран бюджет – 243 училища, 34 държавни центъра за специална образователна подкрепа, 30 специализирани обслужващи звена за провеждане на държавната политика за подкрепа на процеса на приобщаващото образование и за организационно и/или методическо подпомагане с обща численост 12 948 щатни бройки.

Със статут на второстепенен разпоредител с бюджет към министъра на образованието и науката са и Българската академия на науките и 33 държавни висши училища, финансирани чрез бюджета на Министерството на образованието и науката.

И в следващия тригодишен период МОН ще продължи да следва политиката на привличане на квалифицирани и компетентни служители, на високообразовани и амбициозни млади хора със специализирани знания, с компютърни и с езикови компетентности, които да допринасят за постигането на високи резултати в областта на образованието и науката.

III. ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ (ФУНКЦИОНАЛНИ ОБЛАСТИ)

ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА ВСЕОБХВАТНОТО, ДОСТЪПНО И КАЧЕСТВЕНО ПРЕДУЧИЛИЩНО И УЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ. УЧЕНЕ ПРЕЗ ЦЕЛИЯ ЖИВОТ

Дейността на Министерството на образованието и науката е насочена към провеждане на интегрирана политика, в която водеща роля имат образованието и личностното развитие на децата и младите хора в България, с отстояване на националните интереси в политиките

на ЕС за хармонизиране на българското образование и обучение с политиките и практиките на ЕС.

Република България издига образованието в стратегически национален приоритет. Като член на ЕС страната ни има отговорността да съдейства за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, като създаде условия и перспективи за постигане на целите на стратегията Европа 2020. В изпълнение на основните цели на стратегията Европа 2020, на Националната програма за реформи на Република България, на Националната стратегия за учене през целия живот за периода 2014-2020 година, на Стратегията за ефективно прилагане на информационни и комуникационни технологии в образованието и науката (2014-2020 г.), Стратегията за развитие на професионалното образование и обучение (2015-2020 г.), Националната стратегия за развитие на педагогическите кадри, на Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2013-2020), на Националната стратегия за насърчване и повишаване на грамотността (2014-2020 г.) и на Стратегията за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства (2015-2020 г.) и в съответствие с инструмента за по-добра координация на икономическите политики в рамките на Европейския съюз, приоритетите в сферата на образованието са насочени към:

- Осигуряване на равен достъп до образование и отваряне на образователната система чрез интегрирани политики за подобряване на обхвата на децата и учениците и предучилищното и училищното образование и намаляване дела на преждевременно напусналите училище;
- Повишаване качеството на предучилищното и училищното образование;
- Постигане на равнище на функционална грамотност, което ще осигури възможност за личностно и обществено развитие и ще спомогне за постигането на интелигентен, приобщаващ и устойчив растеж на икономиката;
- Обвързаност на образователните програми с реалните нужди на икономиката;
- Създаване на условия и среда за реализиране целите на Националната стратегията за учене през целия живот;
- Привличане и задържане на младите специалисти в учителската професия;
- Повишаване на квалификацията на педагогически специалисти.

За ефективно постигане на целите за равен достъп и качествено образование следва да се разработват и прилагат цялостни и системни политики, обезпечени с необходимите човешки, финансови и материални ресурси и ползващи се с широко обществено доверие и подкрепа. Реализирането на политиките за обхващане на подлежащи на образование деца и ученици, за превенция на отпадането от училище и за намаляване дела на преждевременното напускане на училище се базира на ефективното взаимодействие между институциите.

Образователните институции в системата на предучилищното и училищното образование следва да прилагат политики за идентифициране и посрещане на различните потребности на децата и учениците, като дават възможност на всички, независимо от социално-икономическия им статус, да развият потенциала си чрез учене през целия живот. Основните дейности са насочени към ориентиране на предучилищното и училищното образование към компетентностен модел и към прилагане на иновативни методи на обучение. Отчитайки това в средносрочен план за периода от 2020 г. 2022 г. се поставя изискването за прилагането на редица мерки за реформиране на образователната система като:

- Поетапно въвеждане на нови учебни планове в училищното образование;

➤ Осигуряване прилагането и методическо подпомагане на прилагането на държавните образователни стандарти съгласно чл. 22 на Закона за предучилищното и училищното образование;

➤ Въвеждане на нови форми за оценяване на постиженията на учениците в съответствие с държавния образователен стандарт за оценяване на резултатите от обучението на учениците;

➤ Модернизация и развитие на образователната инфраструктура;

➤ Ранно кариерно консултиране и професионално ориентиране на учениците;

➤ Развитие на професионалното образование и обучение чрез осъвременяване на учебното съдържание в партньорство с браншовите организации, обучение чрез работа (дуална система) и съдействие за производствени стажове в реална работна среда и в учебни предприятия;

➤ Обвързване на професионалното образование със социално-икономическото развитие на регионите и стратегическите отрасли на икономиката;

➤ Въвеждане на кредитна система в професионалното образование и обучение за натрупване и трансфер на кредити;

➤ Прилагане на система за валидиране на знания, умения и компетентности;

➤ Организиране, координиране и контрол на образователната система;

➤ Подпомагане личностното развитие на децата и учениците чрез предоставяне на условия за реализация на територията на училищата;

➤ Осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие чрез провеждане на консултации и допълнителни занимания на ученици в начален и прогимназиален етап със затруднения при усвояването на учебното съдържание;

➤ Провеждане на квалификационни форми за повишаване компетентностите на педагогическите специалисти

➤ Въвеждане и прилагане на система от квалификационни кредити;

➤ Прилагане на система за кариерно развитие на педагогическите специалисти;

➤ Създаване на материално-техническа база, която да осигурява условия за устойчиво повишаване качеството и ефективността на образованието;

➤ Осигуряване на достъпна инфраструктура, която да улеснява всички да упражняват правото си на образование;

➤ Намаляване на разходите за ползвана енергия и ориентиране към „зелени“ източници на енергия;

➤ Провеждане на ефективна образователна политика сред българските общности в чужбина и съхраняване и разширяване на българското етнокултурно пространство;

➤ Популяризиране на българското културно-езиково присъствие както в ЕС, така и в други страни;

С цел постигане на качествено образование и съответствие между образователния сектор и потребностите на пазара на труда, следва да бъдат изпълнявани следните дейности:

➤ Подобряване качеството на предучилищното и училищното образование;

➤ Планиране, усъвършенстване и оценяване на процесите в детската градина и в училището;

➤ Подобряване качеството на професионалното образование;

➤ Въвеждане на система за управление на професионалното образование.

Визия за развитието на политиката

За осъществяване реформите в системата на предучилищното и училищното образование се прилагат политиките, заложи в Закона за предучилищното и училищното образование, както и върху изпълнението на редица мерки, насочени към:

- Развиване на устойчив модел на обвързани усилия на различните институции на държавно и местно равнище за осигуряване правото на образование на всяко дете и ученик;
- Осигуряване на качествено образование, ориентирано към съвременните потребности на обществото и развитие на ключовите компетентности;
- Въвеждане на съвременни методи за оценяване на постиженията на учениците;
- Развитие на система за кариерно ориентиране в училищното образование
- Усъвършенстване на нормативната база;
- Внедряване и надграждане на механизъм и инструменти за мониторинг и оценка на въздействието на политиката за учене през целия живот и осигуряване на необходимия административен капацитет;
- Осигуряване на условия за многостепенна координация и взаимодействие на заинтересованите страни на национално, областно и местно ниво в сектора за учене на възрастни;
- Създаване на условия за повишаване на квалификацията, за професионално усъвършенстване на педагогическите специалисти и за кариерното им развитие;
- Привличане, мотивиране и задържане на млади педагогически специалисти до 35 годишна възраст в системата на предучилищното и училищното образование;
- Чрез финансовото подпомагане на българските училища в чужбина от Министерството на образованието и науката да се създадат по-добри условия за повишаване качеството на образователно-възпитателните дейности с българските деца и да разшири техния обхват.

В перспектива до 2030 г. се предвижда политиките в сферата на образованието и обучението да обхващат всеки един от етапите на развитието на личността, следвайки принципите на учене през целия живот; да бъдат ориентирани към повишаване на обхвата и качеството на образованието и обучението с акцент върху придобиване на аналитични умения и развиване на креативна мисъл, увеличавайки способностите на хората за своевременна адаптация към технологичната трансформация и произтичащите промени в пазара на труда. Като ключови аспекти в тази връзка се очертават:

- Специален фокус на образователните политики по отношение на обхвата в предучилищното образование, предвид неговата базисна значимост за постигане на високи образователни резултати в училище и за успешно реализиране на пазара на труда.

- Устойчивост на политиките за обхващане и включване на децата и учениците в системата на предучилищното и училищното образование и за намаляването на дела на преждевременно напусналите училище. В тази връзка приоритет ще имат интегрираните политики за осигуряване правото на всяко дете на качествено образование и за превенция на отпадането от училище, с фокус върху децата и учениците от уязвимите групи. Те ще бъдат прилагани заедно с политики и мерки, насочени към нарастване на дела на завършилите средно образование и насърчаване на участието на младите хора във формално и неформално образование и обучение.

- Ключова цел на образователните политики ще бъде повишаването на качеството на предучилищното и училищното образование. Те ще бъдат насочени към усвояване на ключовите компетентности за учене през целия живот (включително цифрови, езикови, социални) от ранна възраст и същевременно с това – към формиране на ценности. Важни акценти в тази връзка са както придобиването на функционална грамотност, на релеватни (интер)дисциплинарни и практически ориентирани знания и умения, така и развиването на творческото и критично мислене, на отговорност и умения за решаване на проблеми, на гражданска ангажираност. Основен инструмент за осъществяване на политиката ще бъдат устойчивите и последователни усилия за повишаване привлекателността на учителската професия и социалния статус на българския учител, за стимулиране на професионалното развитие и за усъвършенстване на професионалните компетентности на педагогическите специалисти, включително за подкрепа на иновативното преподаване, Те ще са съпътствани от инвестиции в образователната инфраструктура и модернизиране на материалната база в детските градини и училищата, в актуализация на учебните програми, които да спомогнат за превръщането на детските градини и училищата в привлекателна социална среда и за подобряване на образователните резултати, включително за намаляване дела на 15-годишните ученици с постижения под критичния праг в международното изследване PISA.

- Значими усилия ще бъдат съсредоточени върху повишаване приложимостта на училищното образование за постигането на професионална реализация. В тази връзка ключово значение ще има разширяването на обхвата на дуалното обучение и увеличаване на възможностите за осъществяването му по различни професии, което да е съобразено с потребностите на бизнеса на регионално и областно равнище.

- Специален фокус на правителствената политика в областта на повишаването на компетентностите на хората в трудоспособна възраст ще бъде поставен върху ефективното предлагане на възможности за УЦЖ. Ще бъде изградена система от стимули и ефективни механизми за повишаване на образованието и професионалната квалификация на възрастното население, която да позволи повторната интеграция на пазара на труда на безработни, включително структурно безработни, и икономически неактивни нискоквалифицирани работници.

- Предмет на масирани интервенции на всички етапи на образователната система, както и на системата на продължаващата квалификация и придобиването на нова или допълнителна квалификации ще бъде преодоляването на ниското ниво на компютърни и цифрови умения на човешките ресурси в страната, което пречи широкото използване на ИКТ и базираните на тях услуги и постигането на цифров растеж. Мерките ще имат специална насоченост към младите хора, безработните, икономически неактивните и представителите на групите в неравностойно положение, като по този начин, освен целевите икономически ефекти, ще се адресира и социалното изключване.

Стратегическа и оперативни цели

Стратегическите и оперативните цели на Министерството на образованието и науката са в изпълнението на целите на Стратегията: Европа 2020 и на НП за развитие: България 2020 за намаляване дела на преждевременно напусналите и никога не посещавали училище лица в края на 2020 под 11%.

Поставени са цели за постигане на всеобхватно, достъпно и качествено предучилищно и училищно образование; за намаляване дела на децата и учениците, които са отпаднали от училище или не са обхванати в предучилищно и училищно образование, с особено внимание към тези деца и ученици, които са в риск от отпадане от училищното образование преди да са завършили основно и/или средно образование или преди да са получили подходяща професионална квалификация; за осигуряване на конкурентноспособна работната сила на максимален брой млади хора. Акцент се поставя върху планирането и реализирането на мерки и дейности, които да задържат децата и учениците в риск от отпадане, независимо от това дали причините са: социални, икономически, образователни, етнокултурни, институционални или здравословни. С изпълнението им ще се осигури намаляване процента на лицата, които трайно не посещават училище или не са обхванати във формално образование.

Осигуряването на достъп до предучилищно и училищно образование и намаляването на дела на отпадналите от училище и на преждевременно напусналите образователната система ученици са фактори с ключова значимост за създаване на благоприятни условия за личностна и професионална реализация, за намаляване на социалното изключване, подобряване на качествените характеристики и конкурентноспособността на работната сила и на благосъстоянието на гражданите.

Във връзка с идентифицирането на рисковете, прилагането на мерки и взаимодействието на всички заинтересовани страни ще продължи изпълнението на Стратегия за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2013-2020 г.) и на Стратегията за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства (2015-2020).

Ученето през целия живот е ключов фактор за икономическия растеж, заетостта и социалното приобщаване. Целите на националната политика за учене през целия живот продължават да бъдат високото ниво на знанията, възможностите за иновации, адаптивността спрямо промените в естеството на работните процеси и пълното социално включване. Дейностите са насочени към осъществяване на напредък за постигане на стратегическите цели, определени в Националната стратегия за учене през целия живот за периода 2014-2020 г., както следва:

- Повишаване на дела на обхванатите в предучилищното възпитание и подготовка деца на възраст от 4 г. до постъпване в първи клас от 87.8% през 2012 г. на 90% през 2020 г.
- Намаляване на дела на преждевременно напусналите образователната система на възраст от 18 до 24 г. от 12.5% през 2012 г. под 11% през 2020 г.;
- Намаляване на дела на 15 годишните със слаби постижения по:
 - ✓ четене от 39.4% през 2012 г. на 30% през 2020 г.;
 - ✓ математика от 43.8% през 2012 г. на 35% през 2020 г.;
 - ✓ природни науки от 36.9% през 2012 г. на 30.0% през 2020 г.;

- Повишаване на дела на придобилите степен на професионална квалификация в широките области „Информатика”, „Техника”, „Производство и преработка” и „Архитектура и строителство” най-малко на 60% през 2020 г.;
- Повишаване на дела на завършилите висше образование на възраст от 30 до 34 г. от 26.9% през 2012 г. на 36% през 2020 г.;
- Повишаване на участието на населението на 25-64 навършени години в образование и обучение от 1.5% през 2012 г. на повече от 5% през 2020 г. (4 седмичен референтен период);
- Намаляване на дела на неграмотните:
 - ✓ сред лицата на възраст 15-19 г. от 2.0% през 2011 г. на 1.5% през 2020 г.;
 - ✓ сред 20-29 годишните – от 2.3% през 2011 г. на 1.5% през 2020 г.

Всички планирани дейности подкрепят придобиването и непрекъснатото развитие на ключовите компетентности за учене през целия живот в един общ процес.

За ефективно постигане на целите на политиката за учене през целия живот са ангажирани всички заинтересовани страни – държавни институции, социалните партньори и гражданското общество, доставчици на дейности за учене през целия живот и конкретните учаци.

Оперативните и специфични цели на Националната стратегията за развитие на педагогическите кадри гарантират постигането на професионална стабилност и висок обществен статус на педагогическите кадри за утвърждаване ролята им на ключов фактор в повишаване на качеството на образованието. С реализацията ѝ се допринася за изграждане на единна система за образование и продължаваща квалификация, създават се по-добри условия за професионално и кариерно развитие, както и информационно-техническо обезпечаване на образователната система. В управленската програмата на правителството „България 2017-2021“ като водеща задача е определена инвестицията в професионално развитие и квалификация на учителите, за да бъдат те мотивирани и подготвени. От друга страна със Закона за предучилищното и училищното образование също се цели преодоляване на основните предизвикателства, които съвременното общество поставя пред българското образование, гарантира прозрачност и предвидимост по отношение на политиките, които се предприемат в системата по отношение на задължителната квалификация, системата за кариерно развитие на всички педагогически специалисти, атестацията като процес на оценяване на съответствието на дейността на педагогическите специалисти и на директорите с професионалния им профил, както и със стратегията за развитие на детската градина и училището.

Поставени са също така и цели за създаване на предпоставки за успешна социализация и успешно усвояване на българския език, в т.ч. и на българските общности в чужбина, насърчаване на академичния обмен в рамките на международни договорености, подпомагане изучаването на български език и култура в университетите на други държави, прилагане на Препоръката на Европейския парламент и на Съвета за Европейска квалификационна рамка за учене през целия живот.

Стратегическата цел в областта на професионалното образование в краткосрочен и средносрочен план е подготовка на специалисти за съществуващо и възникващо в реално време търсене на пазара на труда, подsigурявайки професии и специалности, които водят до заетост (особено в нововъзникващи отрасли и бизнеси, предлагащи повече работни места и висока добавена стойност или стартиране на собствен бизнес) с принос към социалната интеграция. В дългосрочен план ще е необходима работна сила с висока степен на общи и професионални знания и умения с широк профил, подготвени за заетост в комплексна,

дигитализираща се и динамична работна среда, вкл. и за гъвкав и лесен преход към по-високи нива/степени на знания и квалификации или пък към друга професия, нови икономически дейности или форми на трудова заетост.

В Министерството на образованието и науката се предприемат необходимите действия за разработване на стратегическа рамка за образование и обучение в периода 2020 г.-2030 г., която да определи визията и националните цели в тази връзка, както и политиките за тяхното осъществяване.

Полза/ефект за обществото

Чрез създаване на условия и среда за реализиране на политиките, заложи в стратегическата рамка за предучилищното и училищното образование и за професионалното образование и обучение ще се постигнат следните ползи за обществото и гражданите:

- Постигане на равен достъп на децата и учениците до качествено предучилищно и училищно образование и увеличаване на възможностите за тяхната личностна и професионална реализация;
- Намаляване на социалното изключване и подобряване на качеството на живот и благосъстоянието на гражданите;
- Осигуряване на условия за квалификация и кариерно развитие на педагогическите специалисти;
- Повишен социален статус на българския учител и мотивирани педагогически специалисти;
- Повишени образователни резултати на учениците;
- Подпомагане съхраняването и разширяването на българското етнокултурно и образователно пространство;
- Осигуряване на възможност за обучение по български език и литература, история на България и география на България за ученици от семейства на българи-емигранти;
- Осигуряване на съгласуваност и ефективност на политиката за професионално образование и обучение на национално, регионално и местно равнище;
- Създаване и прилагане на механизми за осигуряване на качеството на професионалното образование и обучение и за ориентирането му към пазара на труда;
- Осигуряване на условия за повишаване на квалификацията и кариерното развитие на експерти от МОН, РУО, учители по професионална подготовка и наставници в предприятията.

Взаимоотношения с други институции, допринасящи за изпълнение на политиката

Различни институции допринасят за изпълнението на политиката - други министерства, органите на местното самоуправление и на местната администрация, работодателски организации, неправителствени организации и други.

Показатели за полза/ефект и целеви стойности¹

КЛЮЧОВИ ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ					
Политика в областта на всеобхватното, достъпно и качествено предучилищно и училищно образование. учене през целия живот	Мерна единица	Целева стойност			
		<i>Програма 2019 г.</i>	<i>Бюджет 2020 г.</i>	<i>Прогноза 2021 г.</i>	<i>Прогноза 2022 г.</i>
Наименование на индикатора					
1. Намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система	процент (%)	11,6	11	10,6	под 10,6
2. Повишаване на дела на обхванатите в предучилищното възпитание и подготовка деца на възраст от 4 г. до постъпване в първи клас от 87.8% през 2012 г. на 90% през 2020 г.	процент (%)	88,9	90	90,2	над 90,2
3. Намаляване на дела на 15 годишните със слаби постижения по²:	процент (%)				
3.1. четене от 39.4% през 2012 г. на 30% през 2020 г.;	процент (%)	32,8818	30	28	под 28
3.2. математика от 43.8% през 2012 г. на 35% през 2020 г.;	процент (%)	37,20	35	34,8	под 34,8
3.3. природни науки от 36.9% през 2012 г. на 30.0% през 2020 г.	процент (%)	31,95	30	28	под 28
4. Повишаване на участието на населението на 25-64 навършени години в образование и обучение от 1.7% през 2012 г. на повече от 5% през 2020 г.	процент (%)	4,1	5	5,1	над 5,1

Информация за наличността и качеството на данните

Източници на данните са Националният статистически институт (НСИ), поддържаните регистри на МОН в системата на предучилищното и училищното образование, аналитична и отчетна документация и др.

За постигане на целите в областта на политиката ще се изпълняват следните бюджетни програми:

Програма “Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”

Програма “Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”

Програма “Училищно образование”

Програма “Развитие на способностите на децата и учениците”

Програма “Образование на българите в чужбина”

Програма „Учение през целия живот”.

¹ Прогнозните стойности на ключовите индикатори за периода 2020-2022 г. съответстват на одобрените с РМС № 195 от 11.04.2019 г.

² Изследването PISA се провежда веднъж на три години, като данните за последното изследване са за 2015 година. Резултатите от проведеното през 2018 година изследване ще са известни през 2019 година.

ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА РАВЕН ДОСТЪП ДО КАЧЕСТВЕНО ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ И РАЗВИТИЕ НА НАУЧНИЯ ПОТЕНЦИАЛ

Политиката в областта на равния достъп до качествено висше образование цели насърчаване на усилията на автономните висши училища за непрекъснато развитие на качеството на предлаганото висше образование, подпомагането им при въвеждането, развитието и усъвършенстването на вътрешните системи за оценяване и поддържане на качеството на обучение и на академичния състав, създаване на условия за усвояване на добрите практики на висшите училища от държавите-членки на ЕС, осигуряване на условия за достъп до качествено висше образование, целящо успешна реализация през целия живот.

Политиката за развитие на научния потенциал е насочена към:

- Ежегоден ръст на средствата за наука;
- Реформиране на управленските и административните структури, свързани с научните изследвания;
- Осигуряване на висока квалификация и ефективно кариерно развитие на учените, основано на високо ниво на научните изследвания;
- Повишаване на жизнения стандарт и социалния статус на учените и специалистите, заети с научноизследователска дейност;
- Развитие, поддържане и ефективно използване на модерна научна инфраструктура, балансирана по тематични области и региони, и осигуряване на необходим достъп до европейска и международна научна инфраструктура;
- Разширяване и задълбочаване на участието на българската научна и иновационна общност в европейското изследователско пространство и разширяване на международното научно сътрудничество;
- Повишаване количеството и качеството на научните изследвания, свързани с проблеми от регионално и национално значение;
- Поощряване на приложните научни изследвания и фокусирането им върху приоритетните области на Иновационната стратегия за интелигентна специализация на Република България (2014-2020) (ИСИС);
- Изграждането на интегрирано европейско изследователско пространство.

Визия за развитието на политиката

Подобряването на условията за достъп до висше образование ще се постига чрез прилагане на финансови мерки за подпомагане на студенти, докторанти и специализанти, като: предоставяне на стипендии; субсидирано ползване на студентски столове и общежития; предоставяне на парични помощи за свободно наета квартира; подпомагане на физическото възпитание и спорта на студентите и утвърждаване на системата за студентско кредитиране.

Актуализирането на рейтинговата система на висшите училища ще продължи да съдейства за постигането на целите на политиката.

Създаването на условия за провеждане на практическо обучение на студентите в реална работна среда също ще допринесе за поддържането и повишаването на качеството на висшето образование, подобряване на взаимовръзката на образованието с бизнеса, целяща бърза и ефективна реализация на завършващите висше образование на пазара на труда.

Развитието на науката в България е свързано с Европейския съюз и с неговите основни политики и тенденции. Тези политики са определени от стратегията „Европа 2020“ и са свързани с интензивно финансиране за изследователски дейности, изграждане на нови научноизследователски инфраструктури, създаване на мрежи от национални и съвместни изследователски програми и засилване на сътрудничество на Европа с трети страни, включване в съвместни изследователски проекти и мрежи, участие при изграждането на регионално значими научни инфраструктури и поощряване на трансфера на знания и опит.

Визията за развитието на науката в България е повишаване на качеството и международната разпознаваемост на научноизследователската и иновационна дейност. Концентрация на ресурси в приоритетни области на научните изследвания, ефективно използване на националните и европейски фондове и подобряване на съотношението между институционално и програмно финансиране. Развитие на съвременни центрове за провеждане на конкурентоспособни научни изследвания. Създаване на ново поколение учени, подкрепа за утвърдените учени и възвръщане на престижа на професията „учен“. Повишаване участието на индустриални партньори в процеса на иновациите и подобряване на трансфера на знания и иновации към икономиката и обществото; Въвеждане на ефективна система за оценка на научноизследователската дейност, която ще дава възможност държавата да анализира доколко ефективна е научната политика и да набелязва мерки за нейното усъвършенстване на основата на съпоставимост и съизмерване на качеството на научноизследователската дейност със световните и европейските стандарти.

В перспектива до 2030 година се очертават следните значими аспекти на визията за развитието на политиката:

Увеличаването на съгласуваността между потребностите на бизнеса и обществото, от една страна, и програмите във висшето образование и в професионалното образование и обучение от друга, ще остане актуален аспект на политиките. Ще се стимулира по-тясното сътрудничество и комуникацията между двата сектора в рамките на образователния процес и в научно-изследователските дейности. Тези дейности ще са и от ключово значение за подобряването на качеството на висшето образование, увеличавайки ролята им в генерирането на иновативни научни разработки и стимулирайки актуалността на учебните програми в глобален контекст. За постигане на целта ще се предприемат мерки в посока консолидиране на публичните висши училища чрез предоставяне на финансови стимули, фокусиране на публичната подкрепа и увеличаването на възможностите за публично-частно партньорство.

Размерът и фокусът на финансирането на публичните научно-изследователски организации, осъществяващи НИРД, ще бъдат увеличени на базата на ясна система за приоритизиране на публичните инвестиции и „възнаграждаване“ на институциите за съответните им постижения. Ще продължат усилията за повишаване нивото на научно-изследователските институции и модернизация на оборудването за извършване на НИРД, но основен акцент ще бъде повишаването на ефективността на публичните разходи за НИРД, при стремеж за повишаване на качеството, експлоатацията и комерсиализацията на резултатите от изследователската дейност. Ще бъде поставен акцент върху развитието на регионални и местни лаборатории за технологични изпитвания, насърчаване на предприемачеството в организации, които се занимават с научни изследвания, поддържане на успешни кълстери, адресиране на пропуските в научно-изследователската

инфраструктура и оптимално използване на споделения инфраструктурен капацитет. Стимулирането на научната дейност в страната и инвестициите в научна инфраструктура ще целят оползотворяване на местния потенциал и постигането на баланс в интензивността им в регионален план, като се съблюдават идентифицираните сравнителни предимства на регионите и възможностите за интелигентна специализация.

Ще продължат усилията в посока изграждането на капацитет и развитие на човешките ресурси в системата на НИРД, като бъдат реализирани интервенции с фокус върху повишаването на привлекателността на научната кариера и привличане и задържане на учени и изследователи. Ще продължи изпълнението на мерки за по-тесната интеграция на българската научно-изследователска общност в международната, засилвайки присъствието на български учени и фирми в партньорски проекти и на българските патенти и изследвания в световно признати регистри, което ще постави научните разработки в страната на преден план, в контекста на глобалните тенденции в научните изследвания.

В допълнение ще се стимулира и сътрудничеството между висшите училища, научните институти и бизнеса с цел ефективното ориентиране на научните разработки към нуждите на пазара и обществото, както и увеличаването на тяхната добавена стойност чрез оползотворяване на синергиите, произтичащи от подобни междусекторни връзки. Важна допълнителна цел ще е разширяването на НИРД в частния сектор и интеграцията на новите технологии в бизнес процесите. Ключова роля в това отношение ще има изграждането на споделени научни инфраструктури, които ще играят ролята на контактна точка.

Стратегическа и оперативни цели

Стратегическа цел за периода 2020-2022 година ще продължи да бъде осигуряването на равен достъп до качествено висше образование. Тя ще бъде постигната чрез осъществяване на следните оперативни цели:

- Поддържане на равен достъп до качествено висше образование на българските граждани чрез регулиране на държавния прием по професионални направления;
- Висше образование, базирано на развитието на научноизследователската дейност и иновациите, развиващо активни умения и способности на студентите, насочени към нуждите на националния и европейския пазар на труда;
- Повишаване мобилността с цел обучение, научни изследвания и упражняване на професия;
- Подобряване на условията за равния достъп чрез финансово подпомагане на студенти, докторанти и специализанти;
- За подобряване качеството на висшето образование и обучение в съответствие с потребностите на пазара на труда за изграждане на икономика, основана на знанието, за тяхното постигане ще се прилагат мерки:
 - ✓ Прилагане на система от критерии за качество с академична и пазарна ориентираност;
 - ✓ Усъвършенстване на системата за акредитация;
 - ✓ Утвърждаване на гъвкавостта като основен организиращ принцип на висшето образование;
 - ✓ Подобряване управлението на висшите училища, подкрепа за развитието на специализанти, докторанти, млади учени, постдокторанти;

- Разработване на научноизследователски програми в хоризонтални научни организации и висши училища;
- Провеждане на специална политика за оптимизиране на системата за висше образование.

Стратегическата цел на политиката в областта на науката е превръщането на науката в България в основен фактор за развитието на икономика, базирана на знанието и иновационните дейности, изграждане на конкурентоспособна национална научна инфраструктура като елемент от Европейското изследователско пространство, засилване на интеграцията между елементите на „триъгълника на знанието“ – образование, научни изследвания и иновации, както и модернизация на научните организации и повишаване статута на учения в обществото.

Оперативните цели са:

- повишаване на динамичността, резултатността и ефективността на научноизследователската и развойна дейност в полза на икономиката и обществото;
- изграждане на устойчива връзка образование-наука-бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието;
- изграждане на благоприятна среда за научна дейност, научна кариера, професионално израстване и квалификация;
- развитие на информационните и комуникационни технологии;
- интернационализация на българската наука и интегрирането и в европейското изследователско пространство;
- интегриране в глобалната информационна мрежа;
- финансиране на фундаментални научни изследвания на конкурсен принцип;
- създаване на благоприятни условия за възпроизводство на изследователският състав в т.ч. привличане на млади специалисти, обучение на докторанти и др. в областта на метеорологията, хидрологията и агрометеорологията и научно-приложни изследвания в тези области.

Предприемат се необходимите действия за разработване на национална визия за висшето образование в периода 2020 г.-2030 г., която да определи основните приоритети в тази връзка, както и политиките за тяхното осъществяване.

Полза/ефект за обществото

- Поддържане на равен достъп до качествено висше образование на българските граждани чрез регулиране на държавния прием по професионални направления;
- Подпомагане осъвременяването на системата на висше образование и осигуряване на нейната адаптивност спрямо потребностите на пазара на труда;
- Реализиране на тясно сътрудничество между висшето образование и бизнеса като движеща сила за модернизация и растеж;
- Постигане на значим принос в повишаване на качеството на висшето образование и изследователските дейности в условия на изискваната от демократичното общество пълна прозрачност на процедурите;
- Осъществяване на поведенческа и културна промяна с цел изграждане на нова организационна култура на качеството на образованието; създаване на трайни стимули за включване на талантиливи млади хора в научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейност във висшите училища;

- Висше образование, базирано на развитието на научноизследователската дейност и иновациите, развиващо активни умения и способности на студентите, насочени към нуждите на националния и европейския пазар на труда;
- Повишаване мобилността с цел обучение, научни изследвания и упражняване на професия;
- Подобряване на условията за равния достъп чрез финансово подпомагане на студенти, докторанти и специализанти;
- Подобрена връзка между отделните страни на триъгълника на знанието: „висше образование – научни изследвания – иновации“;
- Координация на регионалните, европейските и трансевропейските научни и иновационни програми;
- Развитие и изпълнение на национална пътна карта за научна инфраструктура, обвързана и с приоритетите на Националната стратегия за развитие на научните изследвания 2020 и Иновационната стратегия за интелигентна специализация;
- Поддържане и разширяване на достъпа до електронни бази данни;
- Подкрепа за участие на българските учени в европейски и международни програми;
- Привличане, насърчаване и развитие на младите учени, както и привличане на изявени български учени, работили в престижни чуждестранни научни институции;
- Участие в регионални научни инициативи и изпълнение на дейности, свързани с европейски макростратегии, в т.ч. Дунавската стратегия;
- Членство в престижни международни организации, като един от способите за достъп до световно знание и работа с най-прецизни и последно поколение съоръжения;
- Участие в европейски и международни научни организации, което подпомага обмена на знания и учени, с възможност за достъп до най-съвременните научни съоръжения, координация на „Хоризонт 2020“, поддържане на национална контактна мрежа, участие в специалните програми и инструменти на „Хоризонт 2020“.
- Постигане на високо ниво на научните изследвания във водещите научни институции и висши училища в страната и създаване на нови научни знания;
- Осъществяване на научни изследвания на световно ниво, свързани с българската история, език, култура и национална идентичност
- Подготовката на високо квалифицирани специалисти за индустрията, с потенциал да прилагат научните изследвания в индустрията, в иновации и развитие на нови или подобрени технологии, да осъществяват трансфер на технологии и с възможности за висококачествени консултантски услуги;
- Поддържане на система за метеорологични, хидрологични и агрометеорологични наблюдения (мониторинг) на територията на Р. България, като регионален компонент от Глобалната интегрирана система за наблюдение на Световната метеорологична организация. Обслужване на държавните институции и обществото
- Извършване на научноизследователска, научно-приложна и оперативна дейност свързана с моделиране на метеорологичните и хидрологичните процеси и явления и разпространението на замърсители в атмосферата и морето.
- Превенция с цел намаляване на неблагоприятните въздействия от природни бедствия от хидрометеорологичен произход.

Взаимоотношения с други институции, допринасящи за изпълнение на политиката

Различни институции допринасят за изпълнението на политиката: висши училища, научни организации, центрове, малки и средни предприятия и други организации, които осъществяват научна и развойна дейност.

Показатели за полза/ефект и целеви стойности³

КЛЮЧОВИ ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ					
Политика в областта на равен достъп до качествено висше образование и развитие на научния потенциал	Мерна единица	Целева стойност			
Наименование на индикатора		Програма 2019 г.	Бюджет 2020 г.	Прогноза 2021 г.	Прогноза 2022 г.
1. Дял на 30-34 годишните със завършено висше образование (36%)	%	35	36	36,2	над 36,2
2. Инвестиции в научноизследователската и развойна дейност (НИРД) в размер от БВП (1,5%)	%	1,32	1,5	1,6	над 1,6

Информация за наличността и качеството на данните

Източници на данните са: НСИ, информационната система на МОН – поддържаните регистри за висшето образование, регистър на научната дейност, регистрите на Националната агенция за оценяване и акредитация, Националния център за информация и документация, НСД, световните реферативни и наукометрични бази данни и други.

За постигане на целите на политиката през периода 2020-2022 г. ще се изпълняват следните програми:

- Програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование”
- Програма „Студентско подпомагане”
- Програма „Международен образователен обмен”
- Програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка „образование - наука – бизнес“, като основа за развитие на икономика, базирана на знанието“
- Програма „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа”.

За постигане целите на политиката в областта на всеобхватното, достъпно и качествено предучилищно и училищно образование, на ученето през целия живот и на политиката в областта на равен достъп до качествено висше образование и развитие на научния потенциал допринасят и процедурите по Оперативната програма „Наука и образование за интелигентен растеж 2014-2020 г.“ в трите приоритетни оси:

- Приоритетна ос № 1 „Научни изследвания и технологично развитие“;
- Приоритетна ос № 2 „Образование и учене през целия живот“;
- Приоритетна ос № 3 „Образователна среда за активно социално приобщаване“.

³ Прогнозните стойности на ключовите индикатори за периода 2020-2022 г. съответстват на одобрените с РМС № 195 от 11.04.2019 г.

IV. ОСНОВНИ ПАРАМЕТРИ НА БЮДЖЕТНАТА ПРОГНОЗА ЗА ПЕРИОДА 2020-2022 Г.

Описание на приходите

ПРИХОДИ (в хил. лв.)	Бюджет 2020 г.	Прогноза 2021 г.	Прогноза 2022 г.
Общо приходи:	14 855,0	14 855,0	14 855,0
<i>Данъчни приходи</i>			
<i>Неданъчни приходи</i>	14 855,0	14 855,0	14 855,0
Приходи и доходи от собственост	13 703,7	13 703,7	13 703,7
Приходи от държавни такси	875,0	875,0	875,0
Глоби, санкции и наказателни лихви	40,0	40,0	40,0
<i>Други</i>	236,3	236,3	236,3

Общият размер на разчетените приходи за системата на Министерството на образованието и науката за 2020 г. и актуализираната прогноза за 2021 г. и 2022 г. са в размер на 14 855,0 хил. лв. Същите включват приходите на министерството и на второстепенните разпоредители с бюджет към министъра на образованието и науката, без приходите по самостоятелните бюджети на БАН и на държавните висши училища.

Планираните средства по показател „Приходи и доходи от собственост“ са в размер на 13 703,7 хил. лв. за всяка година от прогнозата. Същите са свързани с предмета на дейност на съответния разпоредител с бюджет и се набират от:

- реализация на продукция и услуги от практическо обучение;
- провеждане на квалификационни курсове и услуги;
- приходи от извънучилищни дейности;
- приходи от наем на недвижими имоти и движими вещи; от наем на собствени земеделски земи и гори;
- приходи от права на интелектуална собственост;
- други приходи, определени с нормативен акт и/или с устройствените правилници на разпоредителите с бюджет.

Планираните средства по показател „Приходи от държавни такси“ за периода на прогнозата е в размер на 875,0 хил. лв. годишно. Същите включват: събираните от МОН и регионалните управления на образованието такси по Закона за предучилищното и училищното образование по тарифи, определени с ПМС № 195 от 09.09.2017 г. за одобряване на Тарифа за таксите, които се събират в системата на предучилищното и училищното образование; таксите събирани от Националния център за информация и документация по реда на Закона за признаване на професионални квалификации, както и таксите събирани от Националната агенция за професионално образование и обучение по Закона за професионалното образование и обучение по тарифи, определени с ПМС № 241/ 21.11.2000 г. за одобряване на Тарифа за таксите за лицензиране на центрове за професионално обучение и на центрове за информация и професионално ориентиране.

Планирани са средства по показател „Приходи от глоби, санкции и наказателни лихви“ за периода на прогнозата в размер на 40,0 хил. лв. годишно, като тук се включват събираните от училища санкции съгласно правилниците за вътрешния ред, както и сумите за неустойки и санкции за неизпълнение на договори с контрагенти.

Сумите по показател „Други неданъчни приходи“, включени в прогнозата възлизат на 236,3 хил. лв. годишно и включват други неданъчни приходи и внесени ДДС и други данъчни приходи върху продажбите. За неданъчни приходи са планирани по 2 031,3 хил. лв. За приходи от внесен ДДС и други данъци върху продажбите са планирани по (-) 1 795,0 хил. лв. за всяка от годините, включени в прогнозата.

Описание на разходите

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ БЮДЖЕТ 2020 г. (в хил. лв.)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо администрирани	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
	Общо разходи	5 396 052,0	750 277,4	4 645 774,6	4 623 290,5	550 588,6	4 072 701,9	772 761,5	199 688,8	573 072,7
1700.01.00	Политика в областта на всеобхватното, достъпно и качествено предучилищно и училищно образование. Учене през целия живот	4 017 853,2	650 177,9	3 367 675,3	3 556 063,7	474 137,5	3 081 926,2	461 789,5	176 040,4	285 749,1
1700.01.01	Бюджетна програма "Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование"	221 488,0	124 407,8	97 080,2	33 291,8	33 291,8	0,0	188 196,2	91 116,0	97 080,2
1700.01.02	Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование“	266 331,1	121 505,4	144 825,7	112 560,8	68 081,0	44 479,8	153 770,3	53 424,4	100 345,9
1700.01.03	Бюджетна програма „Училищно образование“	3 396 043,9	375 730,6	3 020 313,3	3 372 281,7	356 730,6	3 015 551,1	23 762,2	19 000,0	4 762,2
1700.01.04	Бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците“	33 271,3	9 376,0	23 895,3	31 271,3	9 376,0	21 895,3	2 000,0	0,0	2 000,0
1700.01.05	Бюджетна програма „Образование на българите в чужбина“	16 501,3	16 501,3	0,0	4 001,3	4 001,3	0,0	12 500,0	12 500,0	0,0
1700.01.06	Бюджетна програма „Учене през целия живот“	84 217,6	2 656,8	81 560,8	2 656,8	2 656,8	0,0	81 560,8	0,0	81 560,8
1700.02.00	Политика в областта на равен достъп до качествено висше образование и развитие на научния потенциал	1 371 507,9	93 408,6	1 278 099,3	1 060 535,9	69 760,2	990 775,7	310 972,0	23 648,4	287 323,6
1700.02.01	Бюджетна програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование“	686 766,4	16 142,9	670 623,5	682 366,6	16 006,1	666 360,5	4 399,8	136,8	4 263,0
1700.02.02	Бюджетна програма „Студентско подпомагане“	121 738,3	10 070,1	111 668,2	51 115,1	1 134,1	49 981,0	70 623,2	8 936,0	61 687,2
1700.02.03	Бюджетна програма „Международен образователен обмен“	3 540,1	3 540,1	0,0	2 540,1	2 540,1	0,0	1 000,0	1 000,0	0,0
1700.02.04	Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование – наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието“	504 225,5	40 679,3	463 546,2	311 464,6	37 030,4	274 434,2	192 760,9	3 648,9	189 112,0
1700.02.05	Бюджетна програма „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа“	55 237,6	22 976,2	32 261,4	13 049,5	13 049,5	0,0	42 188,1	9 926,7	32 261,4
1700.03.00	Бюджетна програма „Администрация“	6 690,9	6 690,9	0,0	6 690,9	6 690,9	0,0	0,0	0,0	0,0

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ ПРОГНОЗА 2021 г. (в хил. лв.)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо администрирани	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
	Общо разходи	5 803 842,5	799 241,6	5 004 600,9	5 046 684,8	599 552,8	4 447 132,0	757 157,7	199 688,8	557 468,9
1700.01.00	Политика в областта на всеобхватното, достъпно и качествено предучилищно и училищно образование. Учене през целия живот	4 450 980,7	698 032,4	3 752 948,3	3 968 559,1	521 992,0	3 446 567,1	482 421,6	176 040,4	306 381,2
1700.01.01	Бюджетна програма "Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование"	241 608,5	124 411,8	117 196,7	33 295,8	33 295,8	0,0	208 312,7	91 116,0	117 196,7
1700.01.02	Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование“	273 804,0	126 184,3	147 619,7	120 033,7	72 759,9	47 273,8	153 770,3	53 424,4	100 345,9
1700.01.03	Бюджетна програма „Училищно образование“	3 798 992,7	418 615,0	3 380 377,7	3 775 230,5	399 615,0	3 375 615,5	23 762,2	19 000,0	4 762,2
1700.01.04	Бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците“	35 209,0	9 531,2	25 677,8	33 209,0	9 531,2	23 677,8	2 000,0	0,0	2 000,0
1700.01.05	Бюджетна програма „Образование на българите в чужбина“	16 633,3	16 633,3	0,0	4 133,3	4 133,3	0,0	12 500,0	12 500,0	0,0
1700.01.06	Бюджетна програма „Учене през целия живот“	84 733,2	2 656,8	82 076,4	2 656,8	2 656,8	0,0	82 076,4	0,0	82 076,4
1700.02.00	Политика в областта на равен достъп до качествено висше образование и развитие на научния потенциал	1 346 170,9	94 518,3	1 251 652,6	1 071 434,8	70 869,9	1 000 564,9	274 736,1	23 648,4	251 087,7
1700.02.01	Бюджетна програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование“	700 459,4	16 142,9	684 316,5	685 059,6	16 006,1	669 053,5	15 399,8	136,8	15 263,0
1700.02.02	Бюджетна програма „Студентско подпомагане“	122 891,4	10 070,1	112 821,3	52 268,2	1 134,1	51 134,1	70 623,2	8 936,0	61 687,2
1700.02.03	Бюджетна програма „Международен образователен обмен“	3 559,0	3 559,0	0,0	2 559,0	2 559,0	0,0	1 000,0	1 000,0	0,0
1700.02.04	Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование – наука – бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието“	481 502,9	41 770,1	439 732,8	318 498,5	38 121,2	280 377,3	163 004,4	3 648,9	159 355,5
1700.02.05	Бюджетна програма „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа“	37 758,2	22 976,2	14 782,0	13 049,5	13 049,5	0,0	24 708,7	9 926,7	14 782,0
1700.03.00	Бюджетна програма „Администрация“	6 690,9	6 690,9	0,0	6 690,9	6 690,9	0,0	0,0	0,0	0,0

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ ПРОГНОЗА 2022 г. (в хил. лв.)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо администрирани	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
	Общо разходи	5 707 253,4	799 241,6	4 908 011,8	5 027 937,5	599 552,8	4 428 384,7	679 315,9	199 688,8	479 627,1
1700.01.00	Политика в областта на всеобхватното, достъпно и качествено предучилищно и училищно образование. Учене през целия живот	4 428 650,6	698 032,4	3 730 618,2	3 959 567,4	521 992,0	3 437 575,4	469 083,2	176 040,4	293 042,8
1700.01.01	Бюджетна програма "Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование"	225 865,4	124 411,8	101 453,6	33 295,8	33 295,8	0,0	192 569,6	91 116,0	101 453,6
1700.01.02	Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование“	273 804,0	126 184,3	147 619,7	120 033,7	72 759,9	47 273,8	153 770,3	53 424,4	100 345,9
1700.01.03	Бюджетна програма „Училищно образование“	3 790 001,0	418 615,0	3 371 386,0	3 766 238,8	399 615,0	3 366 623,8	23 762,2	19 000,0	4 762,2
1700.01.04	Бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците“	35 209,0	9 531,2	25 677,8	33 209,0	9 531,2	23 677,8	2 000,0	0,0	2 000,0
1700.01.05	Бюджетна програма „Образование на българите в чужбина“	16 633,3	16 633,3	0,0	4 133,3	4 133,3	0,0	12 500,0	12 500,0	0,0
1700.01.06	Бюджетна програма „Учене през целия живот“	87 137,9	2 656,8	84 481,1	2 656,8	2 656,8	0,0	84 481,1	0,0	84 481,1

1700.02.00	Политика в областта на равен достъп до качествено висше образование и развитие на научния потенциал	1 271 911,9	94 518,3	1 177 393,6	1 061 679,2	70 869,9	990 809,3	210 232,7	23 648,4	186 584,3
1700.02.01	Бюджетна програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование”	699 459,4	16 142,9	683 316,5	685 059,6	16 006,1	669 053,5	14 399,8	136,8	14 263,0
1700.02.02	Бюджетна програма „Студентско подпомагане”	122 891,4	10 070,1	112 821,3	52 268,2	1 134,1	51 134,1	70 623,2	8 936,0	61 687,2
1700.02.03	Бюджетна програма „Международен образователен обмен”	3 559,0	3 559,0	0,0	2 559,0	2 559,0	0,0	1 000,0	1 000,0	0,0
1700.02.04	Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование – наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”	407 243,9	41 770,1	365 473,8	308 742,9	38 121,2	270 621,7	98 501,0	3 648,9	94 852,1
1700.02.05	Бюджетна програма „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа”	38 758,2	22 976,2	15 782,0	13 049,5	13 049,5	0,0	25 708,7	9 926,7	15 782,0
1700.03.00	Бюджетна програма „Администрация”	6 690,9	6 690,9	0,0	6 690,9	6 690,9	0,0	0,0	0,0	0,0

Класификационен код*	Наименование на политиките и програмите (в хил. лв.)	Бюджет 2020 г.	Прогноза 2021 г.	Прогноза 2022 г.
1700.01.00	Политика в областта на всеобхватното, достъпно и качествено предучилищно и училищно образование. Учене през целия живот	650 177,9	698 032,4	698 032,4
1700.01.01	Бюджетна програма “Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”	124 407,8	124 411,8	124 411,8
1700.01.02	Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”	121 505,4	126 184,3	126 184,3
1700.01.03	Бюджетна програма „Училищно образование”	375 730,6	418 615,0	418 615,0
1700.01.04	Бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците”	9 376,0	9 531,2	9 531,2
1700.01.05	Бюджетна програма „Образование на българите в чужбина”	16 501,3	16 633,3	16 633,3
1700.01.06	Бюджетна програма „Учене през целия живот”	2 656,8	2 656,8	2 656,8
1700.02.00	Политика в областта на равен достъп до качествено висше образование и развитие на научния потенциал	93 408,6	94 518,3	94 518,3
1700.02.01	Бюджетна програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование”	16 142,9	16 142,9	16 142,9
1700.02.02	Бюджетна програма „Студентско подпомагане”	10 070,1	10 070,1	10 070,1
1700.02.03	Бюджетна програма „Международен образователен обмен”	3 540,1	3 559,0	3 559,0
1700.02.04	Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование – наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”	40 679,3	41 770,1	41 770,1
1700.02.05	Бюджетна програма „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа”	22 976,2	22 976,2	22 976,2
1700.03.00	Бюджетна програма „Администрация”	6 690,9	6 690,9	6 690,9
	Общо разходи:	750 277,4	799 241,6	799 241,6

Описание на източниците на финансиране

Източници на финансиране на консолидираните разходи (хил. лв.)	Бюджет 2020 г.	Прогноза 2021 г.	Прогноза 2022 г.
Общо разходи:	5 395 952,0	5 803 742,5	5 707 153,4
Общо разчетено финансиране:			
<i>По бюджета на ПРБ</i>	750 177,4	799 141,6	799 141,6
<i>По други бюджети и сметки за средства от ЕС, в т.ч. от:</i>			
• <i>Централен бюджет, в т.ч.:</i>	148 700,0	148 700,0	148 700,0
• <i>Държавни инвестиционни заеми</i>			
• <i>Сметки за средства от ЕС</i>	195 540,1	196 900,1	115 653,6
• <i>Други международни програми и договори, за които се прилага режимът на сметките за средства от Европейския съюз</i>	113 822,2	96 858,4	100 263,1
• <i>Други програми и средства от други донори</i>	0,0	0,0	0,0
• <i>Други бюджетни организации, включени в консолидираната фискална програма</i>	4 187 712,3	4 562 142,4	4 543 395,1
• <i>Други</i>			

V. ОПИСАНИЕ НА БЮДЖЕТНИТЕ ПРОГРАМИ И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО ВЕДОМСТВЕНИ И АДМИНИСТРИРАНИ РАЗХОДИ

1700.01.01 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В СИСТЕМАТА НА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ”

1. Цели на бюджетната програма

1.1. Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование чрез:

- Прилагане на Закона за предучилищното и училищното образование, на държавните образователни стандарти и на Закона за професионалното образование и обучение;
- Усъвършенстване на нормативната уредба и структурата на образователната система;
- Подобряване на управлението в образователната система за осигуряване на качеството ѝ;
- Подобряване на ефективността на образователния процес;
- Ориентиране на училищното образование към провокиране на мисленето и прилагане на изследователски подход в обучението;
- Осигуряване на съизмеримост на знанията, уменията и компетентностите на учениците от различни видове училища и от различни населени места;
- Развитие на нови възможности за преход както между образователните степени, така и между различните видове училища, въз основа на покрити общи образователни стандарти;
- Повишаване ефективността на контрола в образователната система;
- Прилагане на устойчиви политики, насочени към:
 - ✓ привличане и задържане на млади хора към учителската професия;
 - ✓ създаване на подкрепяща среда за млади учители до 35-годишна възраст и задържането им в системата;
 - ✓ създаване на условия за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти, за тяхното професионално и кариерно развитие;
 - ✓ подобряване социалния статус на педагогическите специалисти;
- Създаване на условия за възпитаване на ценности, повишаване на компетентностите за активно гражданско участие, споделяне на общи ценности.
- Осигуряване на достъпни и качествени услуги за кариерно ориентиране и осигуряване на възможности за избор на профилирано или професионално образование, професионално обучение или реализация на пазара на труда;
- Ефективно планиране на приема на ученици в профилираните и професионални паралелки, съобразено с нуждите на икономиката по области и общини;
- Създаване на условия за признаване на знания, умения и компетентности, придобити в различен контекст с цел последващо обучение;
- Изграждане на достъпна и адаптивна на пазара на труда система на професионално образование и обучение;
- Използване на иновативни форми и методи за популяризиране на културното наследство и създаване на нова публика за музейните фондове и съхраненото културно наследство, като образователни ресурси и среда;
- Осигуряване на достъпни и обективни данни, които са в основата на анализа за състоянието на системата и за определяне на мерки за нейното усъвършенстване.

1.2.Повишаване качеството и привлекателността на професионалното образование и обучение чрез:

- Усъвършенстване на нормативната уредба на професионалното образование и обучение;
- Подобряване на управлението и системата за осигуряване на качеството;
- Осигуряване на възможности за избор на профилирано или професионално образование в зависимост от потребностите на пазара на труда;
- Развитие на нови възможности за хоризонтална и вертикална проходимост в системата;
- Ефективно планиране приема на ученици в профилираните и професионални паралелки, съобразено с нуждите на икономиката по области и общини;
- Провеждане на мерки с цел осигуряване на образователен избор в интерес на ученика и обществото;
- Изграждане на достъпна и адаптивна на пазара на труда система на ПОО;
- Осигуряване на достъпни и обективни данни, които са в основата на анализа за състоянието на системата и за определяне на мерки за нейното усъвършенстване;
- Създаване на условия за повишаване на квалификацията на педагогическите кадри и наставниците;
- Създаване на национална система за обучение чрез работа;
- Поддържане на партньорство и създаване на формати за сътрудничество между отговорните и заинтересовани страни в ПОО на ниво управление и на ниво предлагане на ПОО и ориентиране на ПОО според потребностите на икономиката;
- Създаване на модернизирана образователна среда и повишаване участието в ПОО в приоритетни професии и в сътрудничество с бизнеса.

2. Целеви стойности по показателите за изпълнение

Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност		
		Бюджет 2020 г.	Прогноза 2021 г.	Прогноза 2022 г.
Извършен анализ на ефективността от прилагането на държавен образователен стандарт/държавни образователни стандарти	Брой	1	1	1
Изготвена оценка на добавената стойност в училищата	Брой	1	-	-
Обхват на ученици, които се обучават по съвременни учебни програми, ориентирани към изграждане на ключови компетентности	%	80%	90%	100%
Разработени нови учебно-изпитни програми за ДЗИ за профилирана и за общообразователна подготовка	брой	19	15	12
Външна оценка на всеки етап от училищното образование – проведени изпити	брой	13	13	13
Относителен дял на учениците положили изпити по НВО по етапи и ДЗИ	%	90%	90%	95%

Проведени национални съвещания за методическа подкрепа на експертите от РУО	брой	12	12	12
Брой осъществени партньорства между училища и ИТ фирми	брой	500	500	500
Детски градини, прилагачи модел за осигуряване на подкрепа в периода на преход от семейната среда към детската градина на деца от 2 до 4 години и на др. педагогически практики за повишаване на качеството на предучилищното образование	брой	15	100	100
Брой детски градини и училища, осигуряващи цялостно развитие на детската личност	брой	20	25	35
Брой деца, включени в мерки за цялостно развитие на детската личност	брой	400	550	700
Екскурзионни беседи „Пътеки на знанието“ – Музей на образованието - Габрово	брой	890	900	920
Тематични беседи– Музей на образованието - Габрово	брой	38	40	42
Исторически справки– Музей на образованието - Габрово	брой	49	52	54
Научно-информационни справки– Музей на образованието - Габрово	брой	27	30	32
Обслужени посетители– Музей на образованието - Габрово	брой	19 100	19 250	19 400
Разработена и внедрена НЕИСПУО	Брой	1 (етап I)		
Одобрени учебници/учебни комплекти и учебни помагала, създадени по новите учебни програми	Брой общообразователни и учебни предмети, за които са одобрени учебници	учебен предмет майчин език – иврит, арменски и ромски за учениците от I клас или от първа година на обучение до VII клас или до седма година на обучение – 3 бр. учебни предмети за профилирана подготовка за XI и XII		

		<p>клас – 14 бр.</p> <p>учебни предмети англиски език, испански език, италиански език, немски език, руски език, френски език за профилира на подготовка за XI и XII клас, ниво B1 – 6 бр.</p> <p>учебни предмети англиски език, испански език, италиански език, немски език, руски език, френски език за профилира на подготовка за XI и XII клас, ниво B2 – 6 бр.</p> <p>учебни предмети англиски език, испански език, италиански език, немски език, руски език, френски език за</p>		
--	--	---	--	--

	<p>профилира на подготовка за XI и XII клас, ниво В1.1 – 6 бр.</p> <p>учебни предмети - чужд език - английски език, немски език, испански език, италиански език, руски език, френски език за постигане на ниво А2 от Общата европейска езикова рамка (за обучение в XI и в XII клас – 6 бр.</p> <p>учебен предмет чужд език – италиански език за II клас -1 бр.</p> <p>учебен предмет здравословни и безопасни условия на труд – обща професионална подготовка – 1 бр.</p> <p>учебен предмет хореограф</p>		
--	--	--	--

	<p>ия за I клас, II клас, III клас, IV клас, V клас, VI клас, VII клас, VIII клас, IX клас, X клас, XI клас и XII клас – 1 бр.</p> <p>учебните предмети от общообразователната подготовка за XI клас - 3 бр.</p> <p>учебни предмети - чужд език - английски език, немски език, испански език, италиански език, руски език, френски език за постигане на ниво B1.1 (за обучение в XI и в XII клас по рамкови учебни планове – 6 бр.</p> <p>учебни предмети - чужд език - английски език, немски език,</p>		
--	--	--	--

	<p>испански език, италиански език, руски език, френски език за постигане на ниво B2.1 (за обучение в XI и в XII клас по рамкови учебни планове – 6 бр.</p> <p>учебен предмет религия (християнство- православие), (ислям) и (неконфесионално обучение) от I клас до XII клас от I клас до XII клас – 3 бр.</p> <p>учебен предмет - български език като втори език за ниво A2.1 по Общата европейска езикова рамка за подпомагане на обучението , организирано в чужбина за III клас — 1 бр.</p>		
--	---	--	--

	<p>учебен предмет - български език като втори език за ниво А2.2 по Общата европейска езикова рамка за подпомагане на обучението , организирано в чужбина за IV клас — 1 бр.</p> <p>учебен предмет – български като втори език за ниво В1.1 по Общата европейска езикова рамка за подпомагане на обучението , организирано в чужбина за VI клас – 1 бр.</p> <p>учебен предмет български като втори език – за ниво В1 по Общата европейска езикова рамка за подпомагане на обучението организирано в чужбина за</p>		
--	---	--	--

		VII клас – 1 бр.		
Извършени проверки в институции в системата на училищното образование и РУО	Бр.	80	80	89
Удостоени от министъра педагогически специалисти с ежегодна награда за постигнати високи резултати в професионалната си дейност и принос в развитието на българското образование	Бр.	200	200	200
Съгласувани предложения за държавен и допълнителен план-прием	Бр.	28	28	28
Изграден апробиран и реално функциониращ инструмент (Рамка за инспектиране) за експертна обективна оценка качеството на предоставяното предучилищно и училищно образование	брой	1	-	-
Утвърдени стандарти за качество на образованието по областите на инспектиране: образователен процес, управление и лидерство, институционална среда	брой стандарт и	20	20	20
Вписани частни училища и частни детски градини в публичния регистър на институциите според ЗПУО	брой	234	254	274
Извършени проверки в частни детски градини и училища	брой	25	30	40
Училища, включени в Списъка на иновативните училища	брой	410	420	430
Определени училища с национално значение	брой	7	8	8
Разработване на рамкови програми за степен на професионална квалификация	брой	x	x	x
Разработени, утвърдени и/или актуализирани учебни планове и учебни програми във връзка с въвеждане на дуално обучение, модулно обучение, нови професии за ПОО и новата образователна структура по ЗПУО и ЗПОО	Брой	550	200	200
Ученици от професионални гимназии, придобили степен на професионална квалификация	%	87	87	87
Ученици, провели учебна и/или производствена практики в реална работна среда	%	90	92	92
Ученици, провели учебна и/или производствена практики в учебни предприятия	Брой	4200	4200	4200
Поддържане на регистър на държавните и общинските училища и обслужващи звена, провеждащи обучение в учебни предприятия	Времева	x	x	x
Разработени национални изпитни програми за придобиване степен на професионална квалификация по нови професии	Брой	10	10	10
Осигурени със задължителна училищна документация, училища, паралелки, обслужващи звена	Брой	400	400	400
Мониторинг на изпълнението на Стратегия за възпитателната работа в образователните институции	брой	1	1	1
Функционираща платформа за осигуряване на системата на предучилищното и училищното образование с педагогически специалисти	брой	1	1	1
Функциониращ информационен регистър на одобрените програми за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти	брой	1	1	1
Проверка на изпълнението на одобрените програми за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти	брой	100	100	100

Разработване на система – единна платформа за дистанционно обучение на учителите	брой	1	1	1
Брой педагогически специалисти, включени в обучения за прилагане на съвременни методи за оценяване	брой	1 500	1 500	0
Брой педагогически специалисти, включени в обучения за усвояване, въвеждане и прилагане на иновативни методи на преподаване чрез използването на съвременни ИКТ	брой	8 500	8 500	2 500
Разработени/актуализирани ДОС за придобиване на квалификация по професии	брой	15	20	25
Актуализиране на СППОО	брой	1	1	1
Училища със зони за безжичен интернет (WiFi) достъп	%	40	50	50
Училища, ползващи платформи за е-обучение	%	80	100	100
Образователни институции, включени в опорна високоскоростна мрежа	Брой	300	400	400
Институции от системата на предучилищното образование, подкрепени за внедряване на модерни технологии в процеса на обучение (специализиран хардуер и др.)	Брой	500	500	500
Институции от системата на училищното образование, подкрепени за внедряване на модерни технологии в процеса на обучение (специализиран хардуер и др.)	Брой	70	80	90

Външни фактори, които могат да оказват въздействие върху постигането на целите на програмата

- промяна в административно териториалното деление на страната
- извършване на структурни промени
- промяна в индикативната годишна работна програма на ОП НОИР относно договорени критерии за финансиране на процедури с конкретен бенефициент – министерство на образованието и науката
- степен на ресурсно обезпечаване и размер на финансовите средства, вкл. на партньорски организации
- неразбиране на значимостта на предучилищното и училищното образование и на професионалното образование и обучение и тяхната обвързаност с други политики: демографската политика, за заетостта, на регионалното и икономическо развитие и др.

Информация за наличността и качеството на данните

Източникът на данните са Националният статистически институт (НСИ), Центърът за информационно осигуряване на образованието, аналитична и отчетна документация и др.

3. Предоставяни по програмата продукти/услуги

- ***Продукт/Услуга № 1 Формиране и реализиране на политики за качествено предучилищно и училищно образование***
- ***Продукт/Услуга № 2 Управление на качеството***
- ***Продукт/услуга № 3- Оценяване на резултатите от обучението***
- ***Продукт/услуга № 4- Ориентиране на средното образование към пазара на труда***
- ***Продукт/услуга № 5- Информационни и комуникационни технологии в българските училища***

➤ *Продукт/услуга № 6 - Квалификация, кариерно развитие и диференцирано заплащане.*

➤ *Продукт/услуга № 7 – Финансова децентрализация*

4. Дейности за предоставяне на продуктите/услугите по програмата

4.1. Продукт/Услуга № 1 Формиране и реализиране на политики за качествено предучилищно и училищно образование

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Разработване на подзаконовни нормативни актове във връзка с промени на закони, уреждащи отношенията в системата на предучилищното и училищното образование и професионалното образование и обучение. Усъвършенстване и оптимизиране на държавните образователни стандарти;
- Актуализиране и изпълнение на стратегически документи и закони и подзаконовни нормативни актове в сферата на професионалното образование и обучение;
- Изготвяне и публикуване на информационни материали, свързани с нови или променени закони, уреждащи отношенията в системата на предучилищното и училищното образование и на съпътстващите ги подзаконовни нормативни актове;
- Реализиране на участието на българската образователна система в сравнителни изследвания за качеството на образователния продукт в контекста на европейските изисквания;
- Участие в изготвяне на нови учебно-изпитни програми за държавни зрелостни изпити за учебни предмети, изучавани в профилирана подготовка и в общообразователна подготовка;
- Осигуряване на съизмеримост на знанията и уменията на учениците от различните видове училища и населени места;
- Издирване, изучаване, съхраняване, документирание на културни ценности, свързани с историята на образователното дело в България; предоставяне на образователни програми и уроци по учебното съдържание: виртуални турове, тематични възстановки, образователни игри и мултимедийни продукти (методически помагала, образователни филми, презентации);
- Организиране на семинари, работни срещи и конференции за въвеждане на иновативни методи на преподаване, включващи използване на съвременни технологии на национално и международно ниво;
- Създаване на условия за прилагане на нови методи в преподаването чрез осигуряване на експериментална среда за изучаване на природните науки и учене извън класната стая в музеи;
- Разработване и прилагане на модел за осигуряване на подкрепа в периода на преход от семейната среда към детската градина;
- Участие в дейности на Европейската комисия и Съвета на Европа, подпомагащи изпълнението на националните политики и хармонизирането им в съответствие с европейските и международни документи;
- Участие в тематични работни групи по програми на ЕК (Работна програма “Образование и обучение 2020”) и в партньорски визити в областта на училищното образование, както и организирането на такива в България;
- Изготвяне и издаване на информационни материали, свързани с национални и международни програми и проекти;

- Създаване на условия за провеждане на ефективен образователен процес и гарантиране на качествена училищна подготовка чрез методическо подпомагане на образователните институции и РУО относно прилагането на ЗПУО и на държавните образователни стандарти;
- Организиране на дейностите по събирането на информация и подбор на предложенията за удостояване с ежегодна награда „Св. Иван Рилски” на директори с постигнати високи резултати в професионалната си дейност и принос в развитието на българското образование, както и с грамота „Неофит Рилски” на учители и директори на детски градини, училища и обслужващи звена с принос в развитието на образователното дело и с ежегодната наградата за учители „Константин Величков” по случай 1 ноември – Ден на народните будители;
- Организиране и координиране дейностите, свързани с движението на учениците.

4.2. *Продукт/Услуга № 2 Управление на качеството* ***Дейности за предоставяне на продукта/услугата***

- Изготвяне на анализ/отчет в областта на предучилищното/училищното образование/ професионално образование и обучение;
- Извършване оценка на добавената стойност в училищата;
- Прилагане на държавните образователни стандарти в системата на предучилищното и училищното образование;
- Участие в процедури за определяне на училища като иновативни;
- Организиране и провеждане на работни срещи и съвещания за методическо подпомагане (с началници и с експертите от регионалните управления на образованието, с директорите на гимназии и училища);
- Подпомагане на дейностите, свързани с оценяване и одобряване на познавателни книжки, на учебници и на учебни комплекти в съответствие с държавните образователни стандарти;
- Разработване на административни актове, регламентиращи образователния процес;
- Разработване на политики и механизми, свързани с приема на ученици;
- Организиране и координиране на дейностите по утвърждаване на държавния и допълнителния план-прием съобразно потребностите на пазара на труда, интересите на учениците и възможностите на училищата;
- Контрол по прилагане и спазване на нормативните актове в системата на предучилищното и училищното образование в образователните институции и регионалните управления на образованието;
- Усъвършенстване, поддържане и разширяване на управленската информационна система на образованието;
- Изграждане, внедряване и поддръжка на Единна информационна система за прием;
- Изградена Рамка за инспектиране за експертна обективна оценка качеството на предоставяното предучилищно и училищно образование;
- Утвърдени стандарти за качество на образованието по областите на инспектиране;
- Осигурени обективни оценка и анализ на качеството на предоставяното образование;
- Разработване, актуализиране, утвърждаване и осигуряване на документите от задължителната документация в съответствие с държавния образователен стандарт за информацията и документите за система на предучилищното и училищното образование, предназначени за детските градини, училищата, центровете за подкрепа за личностно развитие и институциите за професионално обучение;

- Разработване, актуализиране, утвърждаване и осигуряване на документите от задължителната документация в съответствие с държавния образователен стандарт за информацията и документите за система на предучилищното и училищното образование, предназначени за РУО;
- Участие в преглед на съдържанието и структуриране на информацията в Националната информационна електронна система за предучилищното и училищното образование (НЕИСПУО) в съответствие с държавния образователен стандарт за информацията и документите при разработване и внедряване на системата.
- Осъществяване на процедури по оценяване и одобряване на проекти, както следва:
 - ✓ проекти на учебници за XI клас по учебни предмети от общообразователната подготовка. проекти на учебни комплекти по учебен предмет чужд език за постигане на ниво B1.1. (за обучение в XI и в XII клас по рамкови учебни планове по чл. 12, ал. 2, т. 7 и т. 8 от Наредба № 4 от 30.11.2015 г. за учебния план).
 - ✓ проекти на учебни комплекти по учебен предмет чужд език за постигане на ниво B2.1. (за обучение в XI и в XII клас по рамкови учебни планове по чл. 12, ал. 2, т. 2, т. 3, т. 4, т. 5 и т. 6 от Наредба № 4 от 30.11.2015 г. за учебния план).
 - ✓ проекти на учебници за IX клас по учебния предмет здравословни и безопасни условия на труд – обща професионална подготовка.
 - ✓ проекти на учебници по учебния предмет религия (християнство-православие), (ислям), (неконфесионално обучение) от I до XII клас.
 - ✓ проекти на учебни комплекти по учебния предмет чужд език - италиански език за II клас.
 - ✓ проекти на учебници от I до XII клас по учебния предмет хореография.
 - ✓ проекти на учебни комплекти по чужд език за постигане на ниво A2 от Общата европейска езикова рамка (за обучение в XI и в XII клас по рамкови учебни планове по чл. 12, ал. 2, т. 2, т. 3, т. 4, т. 5, т. 6, т. 7, т. 8, т. 9, т. 10, т. 11, т. 12, т. 13, т. 18, т. 22, т. 23 и т. 24 от Наредба № 4 от 30.11.2015 г. за учебния план).
 - ✓ проекти на учебници за профилирана подготовка за XI клас и за XI-XII клас.
 - ✓ проекти на учебни комплекти от I до VII клас или за първа, втора, трета, четвърта, пета, шеста и седма година на обучение по майчин език иврит, майчин език арменски език, майчин език ромски език.
 - ✓ проекти на учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина, по учебния предмет български език и литература за III, IV, VI и VII клас – български език като втори език за нива по Общата европейска езикова рамка.
- Вписване на нови частни детски градини и училища в регистъра на институциите;
- Вписване на промени в регистъра на институциите;
- Извършване на проверки на частни детски градини и училища, вписани в регистъра на институциите;
- Оценяване на нови училищни проекти за иновации и на подадените проектни предложения от иновативните училища за нова иновация и разширяване на обхвата на одобрената вече иновация. Изготвяне на Решение на Министерския съвет за определяне на иновативните училища;
- Обработване и анализиране на информация във връзка с определянето на училища с национално значение, както и сформирани на комисии за определяне на училища, които да изпълняват национална задача. Изготвяне на Решение на Министерския съвет за определяне на училища с национално значение.

4.3. *Продукт/услуга № 3- Оценяване на резултатите от обучението*

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Организиране, координиране и контрол на провеждането на национални външни оценявания в края на всеки етап на образование и на външни оценявания по общообразователни предмети с представителна извадка от ученици в края на отделните класове с цел изграждане и утвърждаване в практиката на съвременна и ефективна система на външно оценяване;
- Провеждане на Национално онлайн външно оценяване на дигиталните компетентности;
- Усъвършенстване на съдържанието и на организацията на държавните зрелостни изпити, утвърждаване на техния престиж като надежден измерител на изхода от средното образование и превръщането им в предпоставка за прием във висши училища;
- Изготвяне на нови учебно-изпитни програми за държавни зрелостни изпити за учебни предмети, изучавани в профилирана подготовка и в общообразователна подготовка;
- Обобщаване и анализиране на резултатите от държавните зрелостни изпити и набелязване на мерки за подобряване на обучението;
- Създаване на условия за включване на българската образователна система в сравнителни изследвания за качеството на образователния продукт в контекста на европейските изисквания.

4.4. *Продукт/услуга № 4- Ориентиране на средното образование към пазара на труда*

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Разработване на механизми за информиране на системата на професионалното образование и обучение за потребностите на пазара на труда и вземане на съответните управленски решения;
- Актуализиране на Списъка на професиите за професионално образование и обучение (СППОО);
- Актуализиране/разработване на държавни образователни стандарти за придобиване на квалификация по професии в съответствие със заявени потребности относно професионалните компетентности на наеманите лица;
- Изготвяне на актуализиран списък на приоритетните и защитените от държавата специалности от професии за осигуряване на икономическото развитие на дадена област и критерии, по които да бъдат определени;
- Разработване и прилагане на модел за обучение чрез работа (дуална система);
- Провеждане на учебна и производствена практика, както и обучение чрез работа (дуална система на обучение) за икономическите специалности вкл. и в учебни предприятия (УТФ);
- Развитие на партньорство с бизнеса за обучение в реална работна среда чрез работа (дуална система) и съдействие за провеждането на учебни и производствени практики в реална работна среда;
- Развитие на сътрудничество в областта на професионалното образование и обучение по браншове за отделните сектори на икономиката;
- Развитие на системата за кариерно ориентиране в училищното образование;
- Провеждане на обучение за осъвременяване на техническите/професионални компетентности на учители/преподаватели в професионалното образование и обучение;
- Интегрирано обучение в рамките на средното образование за придобиване на предприемачески и социални умения, необходими за успешна професионална реализация вкл. и чрез учебни предприятия (УТФ);

- Определяне на защитени от държавата специалности от професии за осигуряване на икономическото развитие на дадена област;
- Разработване на нормативни механизми за активизиране присъствието на реални работодатели в професионалните гимназии и осигуряване на взаимодействие с работодателските организации.

4.5. *Продукт/услуга № 5 - Информационни и комуникационни технологии в българските училища*

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Развитие и укрепване на ИКТ инфраструктура - разширяване и развитие на опорна мрежа и оптична свързаност към образователни институции, разгръщане и резервираност на облачна среда и виртуализация, изграждане на WiFi зони в образователните институции, достъп до национални, европейски и световни образователни инфраструктури, доставка на иновативен хардуер, подновяване на съществуващите информационни и комуникационни технологии и мощности в училищата;
- Развитие, агрегиране и използване на образователно съдържание – създаване и/или лицензиране на подходящи е-помагала, локализация на стойностни електронни образователни ресурси, обособяване на единна точка за достъп до информация и образователно съдържание, разработка на специфични е-ресурси за деца със СОП и др.;
- Обучение по добри ИКТ практики в класната стая - създаване и ползване на електронно образователно съдържание, внедряване на добри ИКТ практики в класната стая, сертифициране и тестване на е-умения и др.;
- Осигуряване на модерни средства за достъп до образователни ресурси и обучение в системата на училищното образование, включително връзки с иновативни центрове за данни, облачни услуги и др., както и устойчиво развитие на опорната образователна мрежова инфраструктура с възможност за бъдещо разширение и поетапно обхващане на всяка образователна институция;
- Системи за управление – развитие и поддръжка на системи за електронна идентификация, единна информационна система за регистрите и документите в образованието, управленска информационна система и безхартиен документооборот в училище, обособяване на специализиран helpdesk за нуждите на програмата, разработване на системи за онлайн оценяване, система от индикатори за оценка на въздействието на ИКТ и др.
- Подпомагане формирането на дигитални знания и умения и насърчаването на професии в ИТ сектора;
 - Създаване на партньорства на училищата с фирмите от сектора на информационните технологии за участие представителите на бизнеса в учебния процес и обучение и работа на учителите във фирмите с цел повишаване на качеството на обучението в профилираната и професионална подготовка.

4.6. *Продукт/услуга № 6 - Квалификация, кариерно развитие и диференцирано заплащане*

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Прилагане на Държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти;

- Разработване на мерки и политики за привличане, мотивиране и задържане на млади педагогически специалисти до 35 годишна възраст в системата на средното образование;
- Провеждане на обучения за повишаване на квалификацията на учителите по приоритетни направления, на педагогическите специалисти с ръководни функции (директори и заместник-директори на образователни институции) и с подкрепящи и консултативни функции (психолози, логопеди, педагогически съветници, ресурсни учители и др.);
- Провеждане на обучения за повишаване на квалификацията на млади учители на възраст до 35 години като мярка за мотивирането, задържането и развитието им в системата на средното образование;
- Провеждане на обучения за повишаване на квалификацията на експерти от регионалните управления на образованието и от МОН, свързана с продължаващата квалификация на педагогическите кадри;
- Подготовка на учители за провеждане на обучение по осъвременени учебни програми и за развиване на ключови компетентности и за поетапното въвеждане на осъвременена профилираната подготовка;
- Осигуряване на възможности за дистанционно обучение на учителите, вкл. и за осъвременяване и разширяване на ключови компетенции – чуждоезикови, дигитални, иновации;
- Създаване и поддържане на информационен регистър на одобрените програми за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти;
- Поддръжка на Информационен портал „Национална педагогическа мрежа“ в изпълнение на Националната стратегия за развитие на педагогическите кадри 2014 – 2020 г.;
- Подпомагане дейности по квалификация и професионално развитие на учители по професионална подготовка и на наставници в предприятията;
- Прилагане на адаптационни програми и социални пакети за учители;
- Извършване на проверки на изпълнението на одобрените програми за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти;
- Създаване на възможности за осигуряване на системата на предучилищното и училищното образование с мотивирани педагогически специалисти чрез уеббазирана платформа;
- Провеждане на обучения за повишаване на квалификацията на учителите по приоритетни направления, на педагогическите специалисти с ръководни функции (директори и заместник-директори на образователни институции) и с подкрепящи и консултативни функции (психолози, логопеди, педагогически съветници, ресурсни учители и др.);
- Провеждане на обучения за повишаване на квалификацията на млади учители на възраст до 35 години като мярка за мотивирането, задържането и развитието им в системата на средното образование;
- Провеждане на обучения за повишаване на квалификацията на учителите по приоритетни направления;
- Провеждане на обучения за повишаване на квалификацията на експерти от регионалните управления на образованието;

- Подготовка на учители за провеждане на обучение по осъвременени учебни програми и за развиване на ключови компетентности и за поэтапното въвеждане на осъвременена профилираната подготовка.

4.7. *Продукт/Услуга № 7 - Финансова децентрализация*

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Координиране на дейностите по управление и изпълнение на делегираните бюджети;
- Мониторинг на прилагането на системата на делегирани бюджети;
- Методическо подпомагане на общините при разработването на формули за разпределението на средствата по разходни стандарти за делегираните дейности по образование.

Организационни структури, участващи в програмата

В изпълнението на дейностите по програмата са ангажирани експерти от дирекции „Политики за стратегическо развитие“, „Информационни и комуникационни технологии“, „Съдържание на предучилищното и училищното образование“, „Професионално образование и обучение“, „Учебници и училищна документация“, „Организация и контрол“, „Образование на българите зад граница и училищна мрежа“, „Квалификация и кариерно развитие“, „Управление и изпълнение на проекти“, „Финанси“, регионалните управления на образованието, Националния инспекторат по образованието, Центъра за информационно осигуряване на образованието, Център за оценяване в предучилищното и училищното образование, Център за учебно-тренировъчните фирми, Национално издателство за образование и наука „Аз Буки“, Национален център за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти и Национален музей на образованието – Габрово.

Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорности за изпълнение на програмата имат дирекции „Съдържание на предучилищното и училищното образование“, „Организация и контрол“, „Професионално образование и обучение“, както и други дирекции от общата и специализираната администрация на МОН.

5. *Ведомствени и администрирани разходни параграфи на програмата*

Разходи по бюджетната програма	Бюджет 2020 г.	Прогноза 2021 г.	Прогноза 2022 г.
(в хил. лв.)			
I. ОБЩО ВЕДОМСТВЕНИ РАЗХОДИ	33 291,8	33 295,8	33 295,8
от тях за:			
Персонал	21 187,1	21 187,1	21 187,1
Издържка	4 024,7	4 028,7	4 028,7
Капиталови разходи	8 080,0	8 080,0	8 080,0
1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	33 291,8	33 295,8	33 295,8
от тях за:			
Персонал	21 187,1	21 187,1	21 187,1
Издържка	4 024,7	4 028,7	4 028,7
Капиталови разходи	8 080,0	8 080,0	8 080,0
2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0

II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	91 116,0	91 116,0	91 116,0
от тях за:			
Издръжка, от тях за:	91 100,0	91 100,0	91 100,0
Средства за изпълнение на Национални програми за развитие на средното образование	76 000,0	76 000,0	76 000,0
Възстановяване на част от извършените разходи за транспорт на педагогическите специалисти	14 700,0	14 700,0	14 700,0
Участие на Р България в международни сравнителни изследвания за качеството на образователния продукт	400,0	400,0	400,0
Лихви			
Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата, от тях за:	16,0	16,0	16,0
Награди за особени заслуги към българската държава и нация“	6,0	6,0	6,0
Ежегодни награди за директори и учители с принос в развитието на образователното дело	10,0	10,0	10,0
Субсидии за нефинансови предприятия	0,0	0,0	0,0
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	97 080,2	117 196,7	101 453,6
от тях за:			
Средства от Европейски фондове и програми - Европейските структурни и инвестиционни фондове и	97 080,2	117 196,7	101 453,6
Общо администрирани разходи (II.+III.):	188 196,2	208 312,7	192 569,6
Общо разходи по бюджета (I+II)	124 407,8	124 411,8	124 411,8
Общо разходи (I.+II.+III.)	221 488,0	241 608,5	225 865,4
Численост на щатния персонал	644	644	644

1700.01.02 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „УЛЕСНЯВАНЕ НА ДОСТЪПА ДО ОБРАЗОВАНИЕ. ПРИОБЩАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ”

1. Цели на бюджетната програма

- По-пълно обхващане и задържане на децата и учениците, подлежащи на задължително образование и предотвратяване на отпадането им от образователната система чрез реализиране на мерки и дейности от детските градини и от училищата и отговорните институции за включване в образователната система;
- Социализиране и интегриране в образователния процес на деца, чийто майчин език е различен от българския;
- Осигуряване на условия за въвеждане и развитие на приобщаващо образование, насочено към отчитане на образователните потребности на всички деца и ученици и с акцент върху децата и учениците със специални образователни потребности;
- Създаване на условия за приобщаващо образование за деца и ученици от етническите малцинства, от семейства на мигранти и на бежанци при съхраняване и развиване на културната им идентичност;
- Реализиране на новите функции на специалните училища и центровете за специална образователна подкрепа за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици.

2. Целеви стойности по показателите за изпълнение

1700.01.02 Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”	Целева стойност			
	Показатели за изпълнение	Мерна единица	Бюджет 2020 г.	Прогноза 2021 г.
Подготвен междинен/окончателен доклад за изпълнението на Стратегията за намаляване дела на ПНУ (2013-2020)	Брой	1	-	-
Поддържане, развитие и управление на Информационна система за реализация на Механизма	Брой	1	1	1
Изготвяне на регулярни анализи на ефективността от прилагането на Механизма	Брой	1	1	1
Изготвяне отчет за изпълнението на Механизма	Брой	2	1	1
Увеличение на децата и учениците със СОП, включени за обучение в общообразователна среда.	%	10%	10%	10%
Увеличаване броя на ресурсните учители и на други педагогически специалисти, подпомагащи приобщаващото образование.	%	8%	8%	8%
Детски градини с въведен модел за ранно оценяване на образователните потребности на децата и за превенция и ранна интервенция на обучителните им затруднения.	Брой	1500	1500	1500
Деца и ученици, търсещи или получили международна закрила, и мигранти в задължителна предучилищна и училищна възраст, преминали обучение по български език като чужд.	Брой	40	40	40
Обучени педагогически и управленски кадри от РУО, училища и детски градини за работа в мултикултурна среда и с търсещи или получили международна закрила и мигранти.	Брой	140	140	140
Провеждане на национална научно-практическа конференция за разпространение на добри практики в областта на образователната интеграция на децата и учениците от етническите малцинства.	Брой	1	1	1
Провеждане на информационни кампании сред родители и общественост за разясняване на взаимните ползи от образователната интеграция на децата от етническите малцинства.	Брой	2	2	2
Брой учители, включени в дейности за осигуряване на плавен преход между детската градина и първи клас и между началния и прогимназиалния етап на основно образование.	Брой	1500	1500	1500
Осигуряване на достъп до предучилищно образование чрез обмен и популяризиране на добри практики за подкрепа на почасовата и самостоятелна организация	брой	20	30	40
Ученици от I до IV клас, осигурени с учебници и учебни комплекти за безвъзмездно ползване	Брой	259484	263510	260339
Ученици от V до VII клас, осигурени с учебници за безвъзмездно ползване	Брой	197625	195565	191120
Ученици с нарушено зрение, осигурени с учебници или учебни комплекти, отпечатани на брайлов шрифт	Брой	800	800	800
Ученици със сензорни увреждания – с увреден слух, осигурени с учебници по специалните учебни предмети	Брой	450	450	450

Деца и ученици, осигурени с учебници и учебни комплекти по български език и литература, обучавани в Европейските училища	Брой	300	300	300
Организиран безплатен транспорт за децата и учениците по чл. 283, ал. 2 от ЗПУО	Брой	89 000	89 300	89 500
Включени в Списъка на средишните детски градини и училища	Брой	1010	1015	1030
Включени в Списъка на защитените детски градини и защитените училища	Брой	295	297	300
Ученици в риск от отпадане от образователната система, включени в дейности за обща и индивидуална подкрепа	Брой	40 000	40 000	0
Деца, участващи в дейности за активно приобщаване в системата на предучилищното образование (сред тях деца от маргинализирани общности, включително роми, участващи в мерки за образователна интеграция и реинтеграция)	Брой	17 000	17 000	0

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата

- промяна в административно териториалното деление на страната;
- извършване на структурни промени;
- финансови – намаляване размера на предвидените средства за обезпечаване на дейностите по програмата.
- промяна в Индикативната годишна работна програма на ОП НОИР за 2019 г. относно договорени критерии за финансиране на процедури с конкретен бенефициент – Министерство на образованието и науката;

Информация за наличността и качеството на данните

Информацията е от НСИ, от НЕИСПУО, от регионалните управления на образованието и от общините, както и от изпълнението на национални програми за развитие на образованието и на проекти по ОП НОИР.

Използваните данни от НЕИСПУО постъпват от институциите в системата на предучилищното и училищното образование към НЕИСПУО и се обобщават и предоставят за отчитане на дейности по продукт/услуга от програмните бюджети на МОН за съответния период от Центъра за информационно осигуряване на образованието.

3. Предоставяни продукти/услуги по програмата

- ***Продукт/услуга № 1- Формиране и реализиране на политики за достъп до качествено образование***
- ***Продукт/услуга № 2 – Приобщаващо образование на деца и ученици със специални образователни потребности***
- ***Продукт/услуга № 3- Приобщаващо образование на деца и ученици от етническите малцинства***
- ***Продукт/услуга № 4 - Приобщаващо образование на деца и ученици, търсеци или получили международна закрила, и мигранти***
- ***Продукт/услуга № 5 - Реформиране и модернизиране на специалните училища и на центровете за специална образователна подкрепа***

4. Дейности за предоставяне на продуктите/услугите по програмата

4.1. Продукт/услуга № 1- Формиране и реализиране на политики за достъп до качествено образование

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Анализирани причините за отпадане и преждевременно напускане на училище и разработване на програми и мерки за превенция;
- Прилагане на политики и мерки за превенция, интервенция и компенсиране на преждевременното напускане на образователната система;
- Организиране и координиране дейностите, свързани със създаване и функциониране на Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст (Механизъм); Разработване на доклади и оценки по изпълнението на Механизма;
- Прилагане на комплекс от мерки за обхващане и включване в образователната система и предотвратяване на ранно отпадане на децата в риск;
- Проследяване на упражняването на правото на децата на задължително образование при пътуване и миграция;
- Обмен на информация и контрол по издадените здравни бележки за извиняване на отсъствия по уважителни причини на децата и учениците;
- Извършване дейности за осигуряване на необходимите средства за безплатен превоз на децата и учениците от I до XII клас включително;
- Изготвяне на Решение на Министерския съвет за приемане на Списък на средишните детски градини и училища и Списък със защитените детски градини и училища;
- Осигуряване провеждането на допълнително обучение по учебни предмети съгласно Закона за предучилищното и училищното образование;
- Осигуряване на плавен преход между детската градина и първи клас и между началния и прогимназиалния етап на основно образование;
- Разширяване на достъпа до предучилищно образование;
- Създаване на условия за съвместна преподавателска дейност в детската градина и в училище, свързана с по-успешна адаптация на децата към новата им роля на ученици;
- Създаване на условия за съвместна преподавателска дейност и разработване на материали, подпомагащи по-плавния преход от IV към V клас;
- Осигуряване на допълнително обучение в подготвителните групи в детски градини и училища на „деца в риск“ или деца, чийто майчин език е различен от българския;
- Осигуряване на допълнително обучение на учениците от началния етап на основното образование за повишаване на нивото на постиженията им по общообразователна подготовка;
- Осигуряване на допълнително обучение на учениците от прогимназиалния етап на основното образование за повишаване на нивото на постиженията им по общообразователна подготовка;
- Осигуряване на допълнително обучение на учениците от гимназиалния етап на средното образование за повишаване на нивото на постиженията им от задължителната подготовка;
- Осигуряване за безвъзмездно ползване познавателни книжки по всички образователни направления – за всяко дете, записано в съответната група в детска градина или в училище за осъществяване на задължителното предучилищно образование;

- Осигуряване за безвъзмездно ползване по един учебник или учебен комплект по всеки общообразователен учебен предмет – за всеки ученик от I до IV клас;
- Осигуряване за безвъзмездно ползване по един учебник по всеки общообразователен учебен предмет – за всеки ученик от V до VII клас;
- Осигуряване за безвъзмездно ползване по един учебник или учебен комплект по всеки общообразователен учебен предмет, отпечатани на брайлов шрифт – за всеки ученик с нарушено зрение от I до XII клас;
- Осигуряване за безвъзмездно ползване по един учебник или учебен комплект по всеки специален учебен предмет – за всеки ученик със сензорни увреждания от I до XII клас.
- Осигуряване за безвъзмездно ползване за обучението по български език на децата и учениците в Европейските училища:
 - ✓ познавателни книжки по Образователно направление "Български език и литература" за всяко дете в задължителна предучилищна възраст;
 - ✓ по един учебен комплект по учебния предмет Български език и литература – за всеки ученик от I до IV клас;
 - ✓ по учебния предмет Български език и литература – учебник по български език и учебник по литература – за всеки ученик от V до VII клас.
- Осигуряване за безвъзмездно ползване електронно четим учебник на съответните учебници – печатни издания по чл. 1, ал. 1, т. 2, 3 и 5 – за учениците от I до VII клас.

4.2. Продукт/услуга № 2 – Приобщаващо образование на деца и ученици със специални образователни потребности

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Осигуряване на условия и ресурси за изграждане на подкрепяща среда в детските градини и училищата за осъществяване на приобщаващо образование;
- Подкрепа за въвеждане на модел за ранно оценяване на образователните потребности и за превенция на обучителните затруднения при деца;
- Осъществяване на дейности, свързани с осигуряване на обща и на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици със специални образователни потребности;
- Осигуряване на подкрепяща среда за провеждане на национално външно оценяване и на държавните зрелостни изпити за ученици със специални образователни потребности;
- Осигуряване на необходимото ресурсно подпомагане на деца и ученици със специални образователни потребности от регионални центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование;
- Организиране и осъществяване на дейности, свързани с промяна на нагласите в подкрепа на приобщаващото образование;
- Организиране и координиране на дейности за провеждане на обучения на директори, педагогически специалисти от специалните училища и центрoвете за специална образователна подкрепа, както и от регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование, за въвеждане и прилагане на Международната класификация на функционирането на човека, уврежданията и здравето (ICF), при оценяване на индивидуалните потребности на децата и учениците в системата на предучилищното и училищното образование;
- Координиране на дейностите, свързани с членството на България в Европейската агенция за специални потребности и приобщаващо образование.

4.3. Продукт/услуга № 3- Приобщаващо образование на деца и ученици от етническите малцинства

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Осъществяване на междуинституционално сътрудничество с цел приобщаване на децата и учениците от етническите малцинства в системата на предучилищното и училищното образование;
- Оказване на методическа помощ при разработване на едногодишните планове за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства на областно, общинско и училищно ниво в съответствие с целите на Стратегията за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства;
- Организиране и провеждане на обучения на експерти от РУО, директори, педагогически специалисти за работа в мултикултурна среда, за интеркултурно образование и работа с деца и ученици от етническите малцинства;
- Провеждане на информационни кампании за привличане и мотивиране за завършване на основно, средно и висше образование на младежи от уязвими етнически общности;
- Разработване на годишни отчети за изпълнението на Стратегията за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства;

4.4. Продукт/услуга № 4 - Приобщаващо образование на деца и ученици, търсещи или получили международна закрила, и мигранти

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Осъществяване на дейности, свързани с приобщаващото образование на децата и учениците, търсещи или получили международна закрила, и мигранти;
- Осъществяване на междуинституционално сътрудничество с цел приобщаване на деца и ученици, търсещи или получили международна закрила, и на мигранти в системата на предучилищното и училищното образование;
- Създаване и поддържане на база данни за интегрираните в образователната система деца и ученици, търсещи или получили международна закрила, и мигранти;
- Осъществяване на дейности, свързани със специализирана подготовка на педагогически специалисти за обучение по български език като чужд език на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, търсещи или получили международна закрила, и мигранти;
- Повишаване на информираността на учениците, учителите и родителите по въпроси, свързани с приобщаващото образование на търсещите и получили международна закрила лица.

4.5. Продукт/услуга № 5 - Реформиране и модернизиране на специалните училища и на центровете за специална образователна подкрепа

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Организиране и координиране на дейности, насочени към подкрепа на специалните училища за деца със сензорни увреждания и на центровете за специална образователна подкрепа за реализиране на новите им функции за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици със специални образователни потребности;
- Въвеждане на алтернативни модели за работа с ученици от възпитателните училища-интернати и социално-педагогическите интернати (ВУИ и СПИ) и за реформиране на организацията и функционирането на ВУИ и СПИ.

Организационни структури, участващи в програмата

В изпълнението на дейностите по програмата са ангажирани експерти от дирекции „Политики за стратегическо развитие“, „Приобщаващо образование“, „Организация и контрол“, „Образование на българите зад граница и училищна мрежа“, „Учебници и училищна документация“, „Финанси“, регионалните управления на образованието, Център за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства, Държавен Логопедичен център - София и регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование, ЦСОП, детски градини и училища, общини и др.

Отговорност за изпълнението на програмата

Дирекции в МОН - „Политики за стратегическо развитие“, „Приобщаващо образование“, „Организация и контрол“, „Учебници и училищна документация“, Образование на българите зад граница и училищна мрежа“, „Финанси“, регионалните управления на образованието, Център за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства, Държавен логопедичен център – София, и регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование.

5. Ведомствени и администрирани разходни параграфи на програмата

Разходи по бюджетната програма (в хил. лв.)	Бюджет 2020 г.	Прогноза 2021 г.	Прогноза 2022 г.
I. Ведомствени разходи по бюджета	112 560,8	120 033,7	120 033,7
от тях за:			
Персонал	103 530,8	111 003,7	111 003,7
Издръжка	9 030,0	9 030,0	9 030,0
Капиталови разходи	0,0	0,0	0,0
1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	68 081,0	72 759,9	72 759,9
от тях за:			
Персонал	63 616,7	68 295,6	68 295,6
Издръжка	4 464,3	4 464,3	4 464,3
Капиталови разходи	0,0	0,0	0,0
2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	44 479,8	47 273,8	47 273,8
от тях за:			
Персонал	39 914,1	42 708,1	42 708,1
Издръжка	4 565,7	4 565,7	4 565,7
<i>От тях за:</i>			
<i>Ресурсно подпомагане на деца и ученици в общинските детски градини и училища и държавните институции, финансирани от МК и ММС</i>	<i>44 479,8</i>	<i>47 273,8</i>	<i>47 273,8</i>
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	53 424,4	53 424,4	53 424,4
от тях за:			
Издръжка, от тях за:	41 100,0	41 100,0	41 100,0
<i>Средства за учебници и учебни помагала за безвъзмездно ползване от децата и учениците по ПМС № 79/2016 г.</i>	<i>40 000,0</i>	<i>40 000,0</i>	<i>40 000,0</i>
<i>Средства за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства по чл. 8 на ПМС № 4 /2005 г.</i>	<i>1 100,0</i>	<i>1 100,0</i>	<i>1 100,0</i>

Стипендии, <i>от тях за:</i>	12 324,4	12 324,4	12 324,4
Стипендии на ученици след завършено основно образование по ПМС № 328/2017 г.	12 324,4	12 324,4	12 324,4
Субсидии за нефинансови предприятия	0,0	0,0	0,0
Членски внос	0,0	0,0	0,0
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	100 345,9	100 345,9	100 345,9
от тях за:			
<i>За подпомагане на равния достъп и за подкрепа за личностно развитие - транспорт на деца и ученици и др. мерки, насочени към обхвата на децата и учениците и достъпа на образование</i>	84 000,0	84 000,0	84 000,0
<i>За подпомагане на равния достъп и за подкрепа за личностно развитие - стипендии на ученици след завършено средно образование, осигурявани по бюджетите на общините, МК и ММС</i>	16 345,9	16 345,9	16 345,9
Общо администрирани разходи (II.+III.):	153 770,3	153 770,3	153 770,3
Общо разходи по бюджета (I+II)	121 505,4	126 184,3	126 184,3
Общо разходи (I.+II.+III.)	266 331,1	273 804,0	273 804,0
Численост на щатния персонал	1 290	1 290	1 290

1700.01.03 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „УЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ”

1. Цели на бюджетната програма

Програмата включва дейностите по организиране и провеждане на училищната подготовка в училищата и гимназиите, финансирани чрез бюджета на Министерството на образованието и науката, както и стопанисването и управлението на материално-техническата база на училищата и подобряване на стандартите и цели нейното подобряване, осигуряване на достъпна архитектурна среда, прилагане на енергоефективни мерки и допринасяне за активен спорт в училище.

Целите на програмата са:

- стопанисване и управление на материално-техническата база на училищата;
- подобряване на материално-техническата база за обучение на учениците;
- осигуряване на достъпна архитектурна среда;
- енергоефективно саниране на училищата;
- спорт в училище;
- актуализиране на стандартите за материално-техническата база в училищата.

В резултат на изпълнението на програмата се очаква да бъде постигнато следното:

- развита образователна култура, знания и умения на учениците;
- подобрена професионална квалификация, в съответствие с изискванията на пазара на труда;
- професионално реализиране на пазара на труда в съответствие с придобитата квалификация;
- социализация на учениците, намалени противообществените прояви.

2. Целеви стойности по показателите за изпълнение

1700.01.03 Бюджетна програма „Училищно образование”	Целева стойност			
	Показатели за изпълнение	Мерна единица	Бюджет 2020 г.	Прогноза 2021 г.
Училища с изпълнени основни ремонти	Брой	3	3	3
Училища с изпълнени текущи ремонти	Брой	79	79	79
Реализирани проекти за създаване на достъпна архитектурна среда	Брой	20	20	20
Проекти за енергоефективно саниране на училищните сгради	Брой	6	6	6
Проекти за спорт в училище	Брой	2	2	2
Училища, финансирани чрез бюджета на МОН	брой	275	275	275
Ученици, финансирани по стандарти за издръжка на дейностите по обучение и възпитание..	брой	91 601	91 601	91 601

3. Предоставяни по програмата продукти/услуги

- *Продукт/услуга № 1 - Училищна подготовка*
- *Продукт/услуга № 2 - Финансово осигуряване на дейностите по обучение и възпитание*
- *Продукт/услуга № 3 - Стопанисване и управление на материалната база на училищата*

4. Дейности за предоставяне на продуктите/услугите

4.1. Продукт/услуга № 1 - Училищна подготовка

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Осигуряване на условия за провеждане на ефективен образователен процес и гарантиране на качествена училищна подготовка;
- Създаване на условия за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти на училищно ниво;
- Разработване на стратегии за развитие на училищата и прилагане на собствени училищни политики, разработени съвместно с родителите, учениците, местната общност и други заинтересовани страни;
- Провеждане на училищна подготовка.

4.2. Продукт/услуга № 2 - Финансово осигуряване на дейностите по обучение и възпитание

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Организиране и координиране на дейностите по разработване на формули и правила за разпределение на средствата по стандарти между училищата, финансирани от МОН;
- Координиране и контрол на дейностите по управление и изпълнение на делегираните бюджети от директорите на училищата;
- Финансово осигуряване на дейностите по обучение и възпитание на учениците в училищата, финансирани от МОН.

4.3. Продукт/услуга № 3 - Стопанисване и управление на материалната база на училищата

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Поддържане на регистъра на имотите;

- Организиране на дейностите, свързани с безвъзмездно предоставяне за ползване и/или отдаване под наем на движимо и недвижимо имущество публична държавна собственост;
- Проверка и анализ на състоянието на материалната база и условията на труд в училищата, детските градини и обслужващите звена;
- Изготвяне на инвестиционната програма на МОН въз основа на постъпили предложения за основен ремонт и придобиване на дълготрайни материални активи и нематериални дълготрайни активи. Организиране и контролиране на дейностите по реализация на инвестиционния процес;
- Организиране, координиране и контролиране на дейностите по изпълнение на проекти за създаване на достъпна архитектурна среда, енергоефективно саниране и спорт в училище;
- подновяване на съществуващите информационни и комуникационни технологии и мощности в училищата;
- осигуряване на комуникационна свързаност, интернет достъп и поддръжка на системите.

Организационни структури, участващи в програмата

В изпълнението на дейностите по програмата са ангажирани експерти от дирекции „Финанси” и „Държавна собственост и обществени поръчки“ на МОН, регионалните управления на образованието, училищата, финансирани чрез бюджета на Министерството на образованието и науката.

Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорност за изпълнението на програмата имат дирекциите „Финанси” и „Държавна собственост и обществени поръчки“ на МОН

5. Ведомствени и администрирани разходни параграфи на програмата

Разходи по бюджетната програма	Бюджет 2020 г.	Прогноза 2021 г.	Прогноза 2022 г.
(в хил. лв.)			
I. Ведомствени разходи по бюджета	3 372 281,7	3 775 230,5	3 766 238,8
от тях за:			
Персонал	2 810 439,1	3 210 912,9	3 210 912,9
Издръжка	419 818,5	419 818,5	420 811,8
Капиталови разходи	142 024,1	144 499,1	134 514,1
1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	356 730,6	399 615,0	399 615,0
от тях за:			
Персонал	314 193,1	357 077,5	357 077,5
Издръжка	39 782,5	39 782,5	39 782,5
Капиталови разходи	2 755,0	2 755,0	2 755,0
2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	3 015 551,1	3 375 615,5	3 366 623,8
от тях за:			
Персонал	2 496 246,0	2 853 835,4	2 853 835,4
Издръжка	380 036,0	380 036,0	381 029,3
Капиталови разходи	139 269,1	141 744,1	131 759,1
<i>От тях за:</i>	<i>3 015 551,1</i>	<i>3 375 615,5</i>	<i>3 366 623,8</i>

Издръжка на дейностите по възпитание и обучение на децата и учениците в общинските детски градини и училища и държавните институции, финансирани от МК, МО, ММС, МЗХ	2 876 282,0	3 233 871,4	3 234 864,7
Капиталови разходи предучилищно и училищно образование общини, МК, МО, ММС и МЗХ	139 269,1	141 744,1	131 759,1
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	19 000,0	19 000,0	19 000,0
от тях за:			
Издръжка, от тях за:	19 000,0	19 000,0	19 000,0
Средства за преходни остатъци по делегирани бюджети за държавните училища	19 000,0	19 000,0	19 000,0
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	4 762,2	4 762,2	4 762,2
от тях за:			
За издръжка на дейностите по възпитание и обучение на децата и учениците в частните детски градини и училища	4 762,2	4 762,2	4 762,2
Общо администрирани разходи (II.+III.):	23 762,2	23 762,2	23 762,2
Общо разходи по бюджета (I+II)	375 730,6	418 615,0	418 615,0
Общо разходи (I.+II.+III.)	3 396 043,9	3 798 992,7	3 790 001,0
Численост на щатния персонал	11 822	11 822	11 822

1700.01.04 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА СПОСОБНОСТИТЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ”

1. Цели на бюджетната програма

- Разгръщане на потенциала на всяко дете;
- Създаване на условия за откриване, стимулиране и развитие на деца с изяви дарби в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта, както и за подпомагане на физическото, социалното и личностното развитие на децата и учениците;
- Повишаване мотивацията на учениците за включване в училищния живот чрез разширяване и разнообразяване на формите на извънкласни и извънучилищни дейности;
- Подпомагане на национално значими прояви под патронажа на МОН;
- Насърчаване разработването на училищни политики;
- Подпомагане на личностното развитие на децата и учениците чрез психологическа подкрепа;
- Повишаване на отговорността на училищните ръководства и учителските екипи към резултатите от прилаганите училищни политики чрез самооценяване.

2. Целеви стойности по показателите за изпълнение

1700.01.04 Бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците”	Целева стойност			
	Мерна единица	Бюджет 2020 г.	Прогноза 2021 г.	Прогноза 2022 г.
Показатели за изпълнение				
Изяви по Националния календар за изяви по интереси на децата и учениците	Брой	75	75	75
Ученици, взели участие в състезания и спортни активности в Националния спортен календар – (вкл. в	Брой	82 000	82 000	82 000

Ученическите игри за ученици от V до XII клас и в Ученическите игри за деца и ученици със СОП)				
Деца и ученици, получили средства по ПМС № 129/2000 г. – държавни училища на МОН	Брой	70 000	70 000	70 000
Проведени национални олимпиади и състезания	Брой	50	50	50
Ученици, взели участие в олимпиади и състезания	Брой	100 000	100 000	100 000
Национални отбори за участие в международни олимпиади и състезания	Брой	14	14	14
Ученици, включени в обучения за подготовка за участие в състезания и олимпиади	Брой	6 000	6 000	6 000
5. Осигуряване на обучения на ученици за подготовка за участие в национални олимпиади и състезания	Брой	6000	6000	6000
Ученици, обхванати от дейности по кариерно ориентиране	Брой	15 780	15 780	x

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата

- Промяна в административната структура;
- Промяна в Индикативната годишна работна програма на ОП НОИР за 2019 г. относно договорени критерии за финансиране на процедури с конкретен бенефициент – Министерство на образованието и науката;
- Степен на мотивация на участниците в олимпиадите и състезанията (училищни, регионални и национални), вкл. и на ключови заинтересовани страни (работодателски организации, отделни работодатели и др.).

3. Предоставяни по програмата продукти/услуги

- ***Продукт/услуга № 1 - Дейности за занимания по интереси в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта. Ученически спорт, отдих и туризъм.***
- ***Продукт/услуга № 2 - Стимулиране и подпомагане на деца и ученици с изяви дарби***
- ***Продукт/услуга № 3 - Ученически олимпиади и състезания***
- ***Продукт/услуга № 4 – Психологическа подкрепа за личностно развитие на децата и учениците. Развитие на училищни политики и на форми за ученическо самоуправление***

4. Дейности за предоставяне на продуктите/услугите

4.1. Продукт/услуга № 1 - Дейности за занимания по интереси в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта. Ученически спорт, отдих и туризъм.
Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Методическо подпомагане на дейностите, организирани и осъществявани от центрoвете за подкрепа за личностно развитие и специализирани обслужващи звена;
- Изготвяне на Национален календар за изяви по интереси на децата и учениците и съдействие за организиране, координиране и контрол на дейностите и на изявите от календара;
- Организационно, информационно и методическо обезпечаване от страна на Националния дворец на децата, както и координиране и провеждане на дейностите и

изявите от Националния календар за изяви по интереси на децата и учениците; обогатяване на дейностите, предоставяни от Националния дворец на децата; реализиране на ваканционни програми, празници и развлекателни дейности и други прояви, съобразени със съвременните потребности на децата и обществото;

- Подпомагане на национално значими прояви с подкрепата на Министерството на образованието и науката извън Националния календар за изяви по интереси на децата и учениците;
- Изготвяне на Национален спортен календар на Министерството на образованието и науката. Организиране, координиране и контрол на дейностите по Националния спортен календар;
- Координиране на ученическите игри за учениците от V до XII клас и на ученическите игри за ученици със специални образователни потребности;
- Изготвяне и утвърждаване на обобщен план за предоставяне на паричните средства по реда на ПМС № 129/11.07.2000 г. за определяне на минимални диференцирани размери на паричните средства за физическо възпитание и спорт, които се осигуряват от държавния бюджет за одобрените проекти на общинските детски градини и училища и на държавните училища от Министерството на образованието и науката;
- Администриране на дейностите, свързани с електронната платформа за заниманията по интереси.

4.2. Продукт/услуга № 2 - Стимулиране и подпомагане на деца и ученици с изявени дарби Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Предоставяне на стипендии на деца с изявени дарби от държавни и частни училища към Министерството на образованието и науката и от общински училища, класирани по раздел II от Програма на мерките за закрила на деца с изявени дарби;
- Присъждане на почетното отличие на Министерството на образованието и науката „Национална диплома” на зрелостниците за съответния випуск.

4.3. Продукт/услуга № 3 - Ученически олимпиади и състезания Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Изготвяне и утвърждаване на изисквания за организиране и на график за провеждане на ученическите олимпиади и националните състезания;
- Организиране участието на учениците в международни олимпиади и състезания;
- Организиране и провеждане на националните олимпиади и състезания;
- Осигуряване на подготовка за участие на ученици в олимпиади и състезания.

4.4. Продукт/услуга № 4 – Психологическа подкрепа за личностно развитие на децата и учениците. Развитие на училищни политики и на форми за ученическо самоуправление

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Координиране на дейностите за психологическа подкрепа в системата на предучилищното и училищното образование;
- Подпомагане на дейностите по осъществяване на училищни политики и на формите за ученическо самоуправление;
- Актуализиране на базата-данни за педагогическите съветници и психолозите в детските градини и училищата;

- Организиране и координиране на дейността на Националната мобилна група за психологическа подкрепа;
- Въвеждане на програми за превенция на агресията и рисковото поведение на децата и учениците;
- Организиране и координиране на обучения, методическа подкрепа и други на педагогически специалисти и на експерти от РУО, свързани с осигуряване на психологическа подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.

Организационни структури, участващи в програмата

В изпълнението на дейностите по програмата са ангажирани експерти от дирекции „Съдържание на предучилищното и училищното образование”, „Професионално образование и обучение”, „Приобщаващо образование“, „Финанси“ на МОН, регионалните управления на образованието, Национален дворец на децата, центровете за подкрепа за личностно развитие, Учебен център, както и професионални гимназии и училища, в които се осъществява професионална подготовка.

Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорности за изпълнение на програмата имат дирекции Приобщаващо образование“, „Съдържание на предучилищното и училищното образование”, „Организация и контрол“, „Професионално образование и обучение” на МОН.

5. Ведомствени и администрирани разходни параграфи на програмата

Разходи по бюджетната програма	Бюджет 2020 г.	Прогноза 2021 г.	Прогноза 2022 г.
(в хил. лв.)			
I. Ведомствени разходи по бюджета	31 271,3	33 209,0	33 209,0
от тях за:			
Персонал	20 741,3	22 679,0	22 679,0
Издръжка	10 530,0	10 530,0	10 530,0
Капиталови разходи	0,0	0,0	0,0
1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	9 376,0	9 531,2	9 531,2
от тях за:			
Персонал	2 913,8	3 069,0	3 069,0
Издръжка	6 462,2	6 462,2	6 462,2
Капиталови разходи	0,0	0,0	0,0
2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	21 895,3	23 677,8	23 677,8
от тях за:			
Персонал	17 827,5	19 610,0	19 610,0
Издръжка	4 067,8	4 067,8	4 067,8
Капиталови разходи	0,0	0,0	0,0
От тях за:			
<i>Подкрепа за личностно развитие на учениците от общинските училища и училищата, финансирани от МК и ММС, чрез дейности за занимания по интереси</i>	21 895,3	23 677,8	23 677,8
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	0,0	0,0	0,0
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	2 000,0	2 000,0	2 000,0
от тях за:			

За подпомагане на равния достъп и за подкрепа за личностно развитие - реализиране на мерки за ученици с изяви дарби	2 000,0	2 000,0	2 000,0
Общо администрирани разходи (II.+III.):	2 000,0	2 000,0	2 000,0
Общо разходи по бюджета (I+II)	9 376,0	9 531,2	9 531,2
Общо разходи (I.+II.+III.)	33 271,3	35 209,0	35 209,0
Численост на щатния персонал	139	139	139

1700.01.05. БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА “ОБРАЗОВАНИЕ НА БЪЛГАРИТЕ В ЧУЖБИНА”

1. Цели на бюджетната програма

- Осигуряване на образователните дейности на българите зад граница, създаване на условия за осигуряване на конституционното право за обучение по български език и литература, история и география на България, съхраняване на национална идентичност, култура и самобитност, осигуряване на завръщането на децата и учениците в родината без приравнителни изпити по български език и литература, история и география на България, както и създаване на условия за продължаване на обучението във висши училища в България;
- Провеждане на ефективна образователна политика сред българските общности в чужбина чрез ПМС № 103/1993 г. за осъществяване на образователна дейност сред българите в чужбина и ПМС № 228/1997 за приемане на граждани на Република Македония за студенти в държавните висши училища на Република България;
- Укрепване на позициите на българистиката зад граница чрез ефективно прилагане а ПМС № 44/14.03.2019 година за осигуряване на преподаватели по български език и литература в чуждестранните висши училища;
- Повишаване на интереса към българския език, култура и традиции чрез ежегодното провеждане на летни езикови курсове за чуждестранни българисти на основание международни, междуправителствени и междуведомствени програми, споразумения, спогодби, протоколи и др. в областта на образованието и науката;
- Реализирането на програмата подпомага съхраняването и разширяването на българското етнокултурно пространство чрез командироване на преподаватели в чуждестранни средни и висши училища, осигуряване на учебна и учебно-помощна литература за нуждите на учебния процес в средните училища на българските общности зад граница, организиране на квалификационни и езикови курсове за ученици и студенти и педагогически практики за преподаватели от българските общности в чужбина и др.;
- Съхраняване и развитие на културната идентичност на децата и учениците;
- Провеждане на ефективна образователна политика сред българските общности в чужбина. Подпомагане на българите в чужбина чрез Националната програма „Роден език и култура зад граница” и чрез ПМС № 334/08.12.2011 г. за българските неделни училища в чужбина.

2. Целеви стойности по показателите за изпълнение

1700.01.05 Бюджетна програма „Образование на българите в чужбина”	Целева стойност			
	Показатели за изпълнение	Мерна единица	Бюджет 2020 г.	Прогноза 2021 г.
Проведени конкурси за директори на държавни училища в чужбина	Брой	1	0	1
Проведени процедури по подбор за заемане на длъжността „учител“ в държавните училища в чужбина	Брой	7	7	6
Извършени проверки на дейността на държавните училища в чужбина	Брой	2	2	2
Финансирани образователни проекти по НП „Роден език и култура зад граница“	Брой	170	180	170
Разгледани и оценени отчети по НП „Роден език и култура зад граница“	Брой	170	180	170
Български неделни училища в чужбина, финансирани по ПМС № 90/2018	Брой	240	260	270
Разгледани и оценени отчети по ПМС № 90/2018	Брой	240	260	270
Учебно-помощна литература, изпратени да задоволят нуждите както на училищата на българските общности зад граница, така и на българистиката в чужбина като цяло	Брой тома	2 500	2 500	2 500
Брой действащи български лекторати в чужбина на основание ПМС № 44/2019 Г	Брой	40	42	43
Брой чуждестранни българисти, посещаващи летни езикови курсове годишно	Брой	170	180	185
Брой учители, студенти и ученици от българските общности зад граница, за участие в квалификационни и езикови курсове за една учебна година	Брой участници	200 преподаватели, 450 ученика и студента Общо 650 бр.	200 преподаватели, 450 ученика и студента Общо 650 бр.	200 преподаватели, 450 ученика и студента Общо 650 бр.
Брой изпратени преподаватели в средните училища на българските общности зад граница	Брой участници	30	30	30
Брой чуждестранни ученици и студенти от българската народност, посетили България за летен отдих	Брой участници	240	240	240

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата:

Бенефициери по ПМС № 90/2018 г. и по Националната програма „Роден език и култура зад граница”;

Нормативна уредба в държавите, на територията на които се осъществяват дейностите по програмата;

Липса на интерес от изучаването на български език в чуждестранните висши училища.

Информация за наличността и качеството на данните:

Данните по програмата се събират чрез:

- Проучване на възможностите за организиране на курсове и практики и изработване на графици;

- Събиране, обобщаване и анализиране на резултатите от проведените курсове и практики;
- Регулярно проучване на възможностите за разширяване на преподаването на български език и литература в чуждестранните висши училища;
- Осъществяване на ефективна комуникация и сътрудничество в процеса на подбор, командироване и мониторинг на дейността на преподавателите по български език и литература в чуждестранните висши училища, съгласно ПМС № 44/14.03.2019 с държавните висши училища, дипломатическите представителства зад граница;
- Осъществяване на ефективна комуникация и сътрудничество в процеса на популяризирането на възможностите за летните езикови семинари за чуждестранни българисти и тяхното организиране с Министерството на външните работи, дипломатическите представителства зад граница, СУ „Св. Климент Охридски“ и ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“.

3. Предоставяни по програмата продукти/услуги.

- **Продукт/услуга № 1 - Оценка на образователната политика, насочена към българите в чужбина.**
- **Продукт/услуга № 2- Обучение по български език и литература, история и география на България в български държавни училища в чужбина**
- **Продукт/услуга № 3 - Осигуряване на условия за реализиране на образователна политика на българите в чужбина**
- **Продукт/услуга № 4 - Укрепване на позициите на българистиката зад граница чрез ефективно прилагане на ПМС № 44/14.03.2019 година за осигуряване на преподаватели по български език и литература в чуждестранните висши училища**
- **Продукт/услуга № 5 - Организиране на летни езикови курсове за чуждестранни българисти**

4. Дейности за предоставяне на продуктите/услугите

4.1. Продукт/услуга № 1 - Оценка на образователната политика, насочена към българите в чужбина

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Програмно финансиране на образователни проекти на българите в чужбина с акцент върху осигуряването на обучение по български език и литература, история и география на България;
- Финансиране на образователните и извънкласните дейности на българските неделни училища в чужбина;
- Мониторинг на изпълнението на дейностите по финансирани образователни проекти за осигуряването на обучение по български език и литература, история и география на България (НП „Роден език и култура зад граница“ и българските неделни училища в чужбина от списъка по ПМС № 90/2018 г. за българските неделни училища в чужбина);
- Разглеждане и оценка на отчети;
- Актуализиране на списъка на българските неделни училища в чужбина;
- Изготвяне на анализ на тенденциите на дейностите по НП „Роден език и култура зад граница“ по ПМС № 90/2018 г. за българските неделни училища в чужбина;
- Изработване, актуализиране и прилагане на информационна модулна система за отчитане на разходите на училищата в чужбина и на средствата, предоставени по НП

- „Роден език и култура зад граница” и по ПМС № 90/2018 г. за българските неделни училища в чужбина;
- Реализиране на дейностите по ПМС 90/2018 г. за българските неделни училища в чужбина и по НП „Роден език и култура зад граница“;
 - Мониторинг и контрол на дейността на българските неделни училища; координиране дейностите по провеждане на обучение по български език и литература, история и география на България с дипломатическите представителства на Република България;
 - Организиране и провеждане на конкурси за избор на преподаватели за средни училища (по български език и литература, българска история, българска музика, българска народна хореография и български народни инструменти) в Украйна, Молдова, Румъния, Сърбия и Казахстан;
 - Изготвяне изпращане на резултатите от проведените конкурси и документите на одобрените кандидати в приемащата страна;
 - Изготвяне на заповед за командироване на утвърдения от приемащата страна кандидат;
 - Контрол и анализ на годишната заетост на преподавателите;
 - Оценка на дейността чрез анализ на резултатите от кандидат-студентските изпити на учениците.

4.2. Продукт/услуга № 2- Обучение по български език и литература, история и география на България в български държавни училища в чужбина

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Изготвяне и одобряване на номенклатура на учебници и литература за нуждите на българистиката и училищата на българските общности зад граница;
- Закупуване, разпределяне и разпространение на учебниците и литературата;
- Закупуване, разпределение и разпространение на български филми, мултимедийни продукти, представящи българската култура и традиции;
- Анализ на заявените потребности за квалификация на учители за педагогически и педагогически практики за ученици и студенти от българските общности в чужбина.

4.3. Продукт/услуга № 3 - Осигуряване на условия за реализиране на образователна политика на българите в чужбина

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Организиране на работни срещи, семинари, кръгли маси и конференции по проблемите на обучението на българските граждани в чужбина;
- Популяризиране и разпространение на инициативи и информации в неделни училища в чужбина.
- Проучване на възможностите за организиране на курсове и практики и изработване на графици;
- Събиране, обобщаване и анализиране на резултатите от проведените курсове и практики.
- Оповестяване чрез българските дипломатически представителства в чужбина на възможностите за летен отдих в България и регламентиране на условията за провеждането му;
- Обобщаване на получените заявки за провеждането на летен отдих;
- Организационно подпомагане на провеждането на летния отдих.

4.4. Продукт/услуга № 4 - Укрепване на позициите на българистиката зад граница чрез ефективно прилагане на ПМС № 44/14.03.2019 година за осигуряване на

преподаватели по български език и литература в чуждестранните висши училища

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Организиране и провеждане на конкурси за подбор на преподаватели по български език и литература в чуждестранни висши училища;
- Изготвяне и изпращане на резултатите от проведените конкурси и документите на одобрените кандидати в приемащата страна.
- Командироване на преподавателите в чужбина, съгласно ПМС № 44/14.03.2019;
- Контрол, анализ и мониторинг на дейността на преподавателите съгласно ПМС № 44/14.03.2019 съвместно с държавните висши училища и дипломатическите представителства зад граница.

4.5. Продукт/услуга № 5 - Организиране на летни езикови курсове за чуждестранни българисти

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Обмен на заявки с чуждестранни образователни институции за провеждане на летни езикови курсове;
- Обобщаване на потребностите и уведомяване на висшите училища в страната за броя на участниците в летните езикови курсове;
- Организационно подпомагане провеждането на летния езиков курс;
- Събиране, обобщаване и анализиране на резултатите от проведените курсове.

Организационни структури, участващи в програмата

В изпълнението на дейностите по програмата са ангажирани експерти от дирекции „Образование на българите зад граница и училищна мрежа”, „Международно сътрудничество”, „Стопански и счетоводни дейности“ на МОН и българските държавни училища в Прага и Братислава, висшите държавни училища, натоварени с изпълнението на ПМС № 44/14.03.2019 година за осигуряване на преподаватели по български език и литература в чуждестранните висши училища, СУ „Св. Кл. Охридски“ и ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ при организирането на провеждане на летни езикови курсове за чуждестранни българисти; ДМС, квалификационни центрове на СУ „Св. Климент Охридски”, Технически университет – Габрово, ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий”, Русенски университет „Ангел Кънчев“, Югозападен университет „Неофит Рилски“, Център за отдих и обучение - София – второстепенен бюджетен разпоредител, МВнР на Р България; дипломатическите представителства на Р България зад граница.

Отговорност за изпълнението на програмата:

Отговорност за изпълнението на програмата имат дирекциите „Образование на българите зад граница и училищна мрежа”, „Международно сътрудничество” и „Стопански и счетоводни дейности“ на МОН.

5. Ведомствени и администрирани разходни параграфи на програмата

Разходи по бюджетната програма	Бюджет 2020 г.	Прогноза 2021 г.	Прогноза 2022 г.
(в хил. лв.)			
I. Ведомствени разходи по бюджета	4 001,3	4 133,3	4 133,3
от тях за:			
Персонал	1 860,3	1 992,3	1 992,3
Издръжка	2 141,0	2 141,0	2 141,0
Капиталови разходи	0,0	0,0	0,0
1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	4 001,3	4 133,3	4 133,3
от тях за:			
Персонал	1 860,3	1 992,3	1 992,3
Издръжка	2 141,0	2 141,0	2 141,0
Капиталови разходи	0,0	0,0	0,0
2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	12 500,0	12 500,0	12 500,0
от тях за:			
Разходи за предоставени помощи за организации и дейности в чужбина, от тях за:	12 500,0	12 500,0	12 500,0
Разходи за предоставени помощи за организации и дейности в чужбина по ПМС № 90/2018 г. за българските неделни училища в чужбина	12 500,0	12 500,0	12 500,0
	0,0	0,0	0,0
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0
Общо администрирани разходи (II.+III.):	12 500,0	12 500,0	12 500,0
Общо разходи по бюджета (I+II)	16 501,3	16 633,3	16 633,3
Общо разходи (I.+II.+III.)	16 501,3	16 633,3	16 633,3
Численост на щатния персонал	55	55	55

1700.01.06. БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА “УЧЕНЕ ПРЕЗ ЦЕЛИЯ ЖИВОТ”

1. Цели на бюджетната програма

Програмата цели осигуряване на напредък при постигане целите на Националната стратегия за учене през целия живот за периода 2014–2020 г. и осигуряване на условия за реализиране на политиката за учене през целия живот в България.

Програмата създава условия на всеки гражданин в Република България да развива личностните и професионалните си способности с цел подобряване качеството на живот и конкурентоспособността на националната икономика чрез:

- Повишаване адаптивността на всеки човек към икономическите и социалните промени;
- Насърчаване на участието във всички форми на учене през целия живот за професионално и личностно развитие;
- Акцентиране върху добавената стойност за ЕС чрез програма „Еразъм+” и системно въздействие чрез подкрепа на дейностите;
- Образователна мобилност в ЕС и извън него;
- Стратегически партньорства;
- Подкрепа за образователната политика;

➤ Разработване на стандарти за изискванията на пазара на труда към квалификацията на обучаемите.

Чрез програмата се предоставя финансиране на организации/институции в следните направления: училищното образование; висшето образование; професионалното образование и обучение; образованието и обучението за възрастни; младежта и спорта.

2. Целеви стойности по показателите за изпълнен

Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност		
		Бюджет 2020 г.	Прогноза 2021 г.	Прогноза 2022 г.
Приет от МС План за действие в изпълнение на Националната стратегия за УЦЖ за периода 2014-2020 г.	Брой	1	След решение за развитие на стратегическата рамка за УЦЖ през новия програмен период	След решение за развитие на стратегическата рамка за УЦЖ през новия програмен период
Разработени и публикувани на електронната страница на МОН основни параметри на изпълнението на предвидените дейности и задачи по области на въздействие в плановете за действие за 2019 и 2020 година в изпълнение на Националната стратегия за УЦЖ за периода 2014-2020 година	Брой	1	След решение за развитие на стратегическата рамка за УЦЖ през новия програмен период	След решение за развитие на стратегическата рамка за УЦЖ през новия програмен период
Изготвен доклад с предложение за актуализиране на целите на Националната стратегия за УЦЖ за периода 2014 – 2020 и пътица за формиране на умения на възрастните	Брой	1	След решение за развитие на стратегическата рамка за УЦЖ през новия програмен период	След решение за развитие на стратегическата рамка за УЦЖ през новия програмен период
Разработване на проект на стратегическа рамка за държавната политика за УЦЖ за периода 2021 – 2030 година	Брой	-	След решение за развитие на стратегическата рамка за УЦЖ през новия програмен период	След решение за развитие на стратегическата рамка за УЦЖ през новия програмен период
Действащ Координационен съвет на Националната платформа „Обединени за ученето за възрастни“	Брой	След одобрение на изпратено в ЕК предложение за национални приоритети в изпълнение на Европейската програма за учене на възрастни за периода 2020-2021 г.		След получаване на покана от ЕК за формулиране на национални приоритети в изпълнение на Европейската програма за учене на възрастни
Актуализирана база данни в Националната информационна система за учене на възрастни (НИСУВ) с актуализирана база с данни	Брой			
Функциониращи областни координационни групи за УЦЖ	Брой			
Разработване на Национална програма в изпълнение на Обновената Европейска програма за учене на възрастни	Брой			

Изпълнение на Работната програма на Националното звено за подкрепа на Електронната платформа за учене на възрастни (EPALE) за периода 2019-2020 г.	Брой	Изпълнение на Споразумение № 2018 - 2315 / 001 – 001, между Изпълнителната агенция за образование, аудиовизия и култура на ЕК (ИАОАК) и МОН за периода 2019-2020 г.	След получаване на покана от ЕК за формулиране на предложение за програмиране на Националното звено за подкрепа	
Увеличен брой на участващите институции и организации в Националната мрежа за учене на възрастни	Брой	600	700	800
Брой участници в Дни на ученето през целия живот	Брой	550	550	550
Брой участници в събития за популяризиране на ученето през целия живот	Брой	550	550	550
Надграждане на Национална контактна мрежа „BG – EPALÉ” с нови институции и организации	Брой	600	700	800
Поддържане и осигуряване със съдържание на електронна страница на български език на Електронната платформа за учене на възрастни в Европа	Времева	X	X	X
Лицензиране на ЦПО и ЦИПО (съгласно броя подадени заявления)	брой	80	90	90
Изменение на лицензия на ЦПО (съгласно броя подадени заявления)	брой	40	40	40
Последващ контрол- проверки на място на ЦПО и ЦИПО	брой	130	130	130
Последващ контрол - проверки на ЦПО в информационната система	бр. лицензирани институции	1150	1 200	1200

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата:

Неразбиране, подценяване и негативни нагласи, свързани с хоризонталния характер на държавната политика за УЦЖ, значението на политиките в сектора за учене на възрастни и добавената им стойност, допринасяща за ново качество на работната сила и постигане на икономически растеж.

Информация за наличността и качеството на данните

За изпълнение на програмата се обработва и анализира актуална статистическа и емпирична информация, публикувана от НСИ и Статистическата служба на Европейския съюз (ЕВРОСТАТ). Използват се и информация от Центъра за информационно осигуряване на образованието към МОН, Междуведомствения експертен съвет, определен в изпълнение на Споразумение Д01-21 от 12.02.2018 г. за сътрудничество и стратегическо партньорство при обмен на информация между НСИ и МОН, поддържаните от МОН регистри, базата данни от Националната информационна система за учене на възрастни и др.

3. Продукти/услуги, предоставяни по програмата.

- **Продукт/услуга № 1 - Разработване на политики за учене през целия живот**
- **Продукт/услуга № 2 - Ограмотяване на възрастни**
- **Продукт/услуга № 3 - Лицензиране и последващ контрол на центрове за професионално обучение и центрове за информиране и професионално ориентиране**
- **Продукт/услуга № 4 - "Еразъм+"**

4. Дейности за предоставяне на продуктите/услугите по програмата

4.1. Продукт/услуга № 1 - Разработване на политики за учене през целия живот

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Разработване на План за действие за 2020 г. в изпълнение на Националната стратегия за УЦЖ за периода 2014-2020 г.;
- Разработване на основните параметри на изпълнението на предвидените дейности и задачи по области на въздействие в плановете за действие за 2019 и 2020 година в изпълнение на Националната стратегия за УЦЖ за периода 2014-2020 година;
- Разработване на стратегическа рамка за държавната политика за УЦЖ за периода 2021 – 2027 година, след вземане на политическо решение;
- Разработване на проект на Закон за образование и обучение на възрастни, след вземане на политическо решение;
- Координиране и осигуряване на взаимодействие на Национална платформа „Обединени за ученето на възрастни“;
- Организиране и координиране на дейността на Координационния съвет на Националната платформа „Обединени за ученето на възрастни“ и провеждане на редовни пролетни и есенни работни срещи през 2020, 2021 и 2022 година, след получаване на покана от ЕК за формулиране на предложения за национални приоритети в изпълнение на Европейската програма за учене на възрастни;
- Създадени и функциониращи 28 областни координационни групи за УЦЖ;
- Организиране на обучение и на 6 бр. уебинари за областните координационни групи за областните координатори от 22 области;
- Осигуряване на методическа подкрепа на заетите в сектора за учене на възрастни чрез провеждане на ежемесечна виртуална класна стая ;
- Ежегодно актуализиране на Националната информационна система за учене на възрастни;
- Провеждане на ежегодните Дни на ученето през целия живот през 2020, а за 2021 и 2022 година след получаване на покана от ЕК за формулиране на предложения за национални приоритети в изпълнение на Европейската програма за учене на възрастни;
- Осигурена функционалност на интернет страницата на Националния координатор за учене на възрастни;
- Изпълнение на Работна програма на Националното звено за подкрепа на Електронната платформа за учене на възрастни в Европа (EPALE) за периода 2019-2020 година, одобрена от ЕК;
- Разработване и изпълнение на Национална програма в изпълнение на Обновената Европейска програма за учене на възрастни - след получаване на покана за формулиране на предложение;
- Надграждане на Национална контактна мрежа „BG – EPALÉ” чрез включване в нея на нови заинтересовани страни;

- Идентифициране и предлагане на релевантно съдържание и поддържане на съдържателните рубрики на Платформата EPALЕ на български език.

4.2. Продукт/услуга № 2 - Ограмотяване на възрастни

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Разработване на програми и организиране на обучение за ограмотяване на възрастни;
- Насърчаване прилагането на гъвкави и модулни индивидуални пътеки;
- Осигуряване на прозрачност на квалификациите и преносимост на резултатите от образованието и обучението чрез системно използване на Националната квалификационна рамка, на системите за натрупване на кредити в професионалното образование и обучение, висшето образование и на Европас;
- Осигуряване на условия за увеличаване на участието на възрастни във формалната система за образование и обучение;
- Осигуряване на интегрирани услуги за кариерно ориентиране за улесняване на преходите и за вземане на решения относно образованието, обучението и професионалното развитие.

4.3. Продукт/услуга № 3 - Лицензиране и последващ контрол на центрове за професионално обучение и центрове за информирание и професионално ориентиране

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Лицензиране и отнемане на лицензии на центрове за професионално обучение (ЦПО) и центрове за информирание и професионално ориентиране (ЦИПО);
- Изменение на лицензията на центрове за професионално обучение (с добавяне на нови професии);
- Осъществяване на последващ контрол на лицензираните ЦПО/ЦИПО с цел гарантиране на по-добро качество на предоставяните от ЦПО и ЦИПО услуги, проверка на институциите предоставящи услуги по валидиране на професионални знания и умения;
- Поддържане на единна информационна система – регистър на центрoвете за професионално обучение, регистър на центрoвете за информация и професионално ориентиране, на подалите документи за лицензиране на център за професионално обучение, на подалите документи за лицензиране на центрове за информация и професионално ориентиране, регистър на издадените документи, статистика на обучените лица. Актуализиране и разширяване на информационната система на НАПОО в съответствие с промени в законодателството и с цел облекчаване на лицензионния режим;
- Предоставяне и обмен на данни със заинтересовани институции, свързани с професионалното обучение на възрастни в ЦПО;
- Организиране на информационни дни за споделяне на добри практики и опит между ЦПО в процеса на въвеждане на нови инструменти (система за качество, дуално обучение, система за валидиране, кредитна система).

4.4. Продукт/услуга № 4 - "Еразъм+"

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Проекти за мобилност, Стратегически партньорства, Структурен диалог;
- Предоставяне възможност за качествена образователна мобилност в чужбина на физически лица (обучаеми и обучители) за надграждане знанията и уменията им;

- Предоставяне на възможност за участие на лица със специални потребности и/или в неравностойно положение в образователна мобилност в чужбина;
- Повишаване качеството на управлението на финансираните проекти и подадените кандидатури;
- Гарантиране достъпа на максимално широк кръг от заинтересовани и повишаване осведомеността за възможностите, предлагани от Програмата;
- Съпътстващи дейности и инициативи: "Europass", "Euroguidance", "eTwinning", "Eurydice", "Eurodesk", ECVET.

Организационни структури, участващи в програмата

В изпълнението на дейностите по програмата са ангажирани дирекция „Професионално образование и обучение“, както и други дирекции от общата и специализираната администрация на МОН, РУО, Национална агенция за професионално образование и обучение, Център за развитие на човешките ресурси, професионални гимназии и училища, в които се осъществява професионална подготовка.

Дейностите по програмата се осъществяват и чрез взаимодействие с национално представените работодателски и синдикални организации, областни администрации, институции за образование и обучение на възрастни и др., вкл. чрез координационните механизми на всички нива на управление на процесите в сектора за учене на възрастни: на национално (Националната платформа „Обединени за ученето на възрастни“ и Националната координационна група за УЦЖ), на областно (областни координационни групи за УЦЖ) и на местно равнище (Национална мрежа за учене на възрастни).

Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорности за изпълнение на програмата имат Дирекция „Професионално образование и обучение“, както и други дирекции от общата и специализираната администрация на МОН, вкл. членовете на екипите на националния координатор за учене на възрастни и Националното звено за подкрепа на Електронната платформа за учене на възрастни в Европа (EPALE).

5. Ведомствени и администрирани разходни параграфи на програмата

Разходи по бюджетната програма	Бюджет 2020 г.	Прогноза 2021 г.	Прогноза 2022 г.
(в хил. лв.)			
I. Ведомствени разходи по бюджета	2 656,8	2 656,8	2 656,8
от тях за:			
Персонал	1 953,8	1 953,8	1 953,8
Издръжка	703,0	703,0	703,0
Капиталови разходи	0,0	0,0	0,0
1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	2 656,8	2 656,8	2 656,8
от тях за:			
Персонал	1 953,8	1 953,8	1 953,8
Издръжка	703,0	703,0	703,0
Капиталови разходи	0,0	0,0	0,0
2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	0,0	0,0	0,0

III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	81 560,8	82 076,4	84 481,1
от тях за:			
Други средства от ЕС и средства по международни програми и други договори	81 560,8	82 076,4	84 481,1
Общо администрирани разходи (II.+III.):	81 560,8	82 076,4	84 481,1
Общо разходи по бюджета (I+II)	2 656,8	2 656,8	2 656,8
Общо разходи (I.+II.+III.)	84 217,6	84 733,2	87 137,9
Численост на щатния персонал	94	94	94

1700.02.01 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ПОДОБРЯВАНЕ НА ДОСТЪПА И ПОВИШАВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО ВЪВ ВИСШЕТО ОБРАЗОВАНИЕ”

1. Цели на бюджетната програма

Програмата цели насърчаване усилията на автономните висши училища за непрекъснато усъвършенстване на качеството на предлаганото висше образование, подпомагане на висшите училища при въвеждането на вътрешни системи за оценяване и поддържане на качеството на обучение и на развитието на академичния състав, създаване на условия за включване на българските висши училища в европейското образователно пространство и усвояване на добрите практики от висшите училища на държавите-членки на Европейския съюз (ЕС); осигуряване на условия за достъп до качествено висше образование, целящо бърза и успешна реализация през целия живот.

За изпълнение целите на програмата НАОА подпомага висшите училища и научните организации за поддържане и подобряване качеството на висшето образование и докторантската подготовка в Република България. НАОА усъвършенства акредитационната експертна дейност и следакредитационното наблюдение и контрол, с което допринася за повишаване на качеството на образователните и изследователските услуги, както и на тяхната конкурентоспособност.

С извършване на административната услуга по признаване на придобито висше образование в чуждестранни висши училища и с подпомагане на българските висши училища в тази сфера НАЦИД се стреми да подобри достъпа до по-нататъшно обучение в системата на висшето образование, до обучение за повишаване на квалификацията и до докторантура, както и да улесни достъпа до пазара на труда за всеки гражданин, притежаващ диплома от чужбина. С издаването на удостоверения за признаване на придобитата професионална квалификация на територията на Р България по нерегулирани професии, които служат за достъп или упражняване на регулирана професия на територията на друга държава, се улеснява достъпа до пазара на труда в другите държави. В НАЦИД се извършват дейностите по издаване на удостоверение APOSTILLE на образователни и удостоверителни документи, издавани от висшите училища, от институциите в системата на предучилищното, училищното и професионалното образование и от МОН и неговите звена. Продуктите и услугите са ориентирани към гражданите и бизнеса.

2. Целеви стойности по показателите за изпълнение

1700.02.01 Бюджетна програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование”	Целева стойност			
	Мерна единица	Бюджет 2020 г.	Прогноза 2021 г.	Прогноза 2022 г.
Показатели за изпълнение				
Разработени проекти на нормативни актове	брой	8	8	8

Извършени проверки по реда на ЗРАСРБ ⁴	брой	2	2	2
Извършени проверки по реда на ЗВО	брой	6	6	6
Студенти в държавните (вкл. военните) висши училища по Решение на МС	брой	43 000	41 000	41 000
Студенти в държавните (вкл. военните) висши училища (срещу заплащане) по Решение на МС ⁵	брой	7 000	7 000	7 000
Студенти в частните висши училища по Решение на МС ⁶	брой	11 000	11 000	11 000
Студенти – граждани на Република Македония, в държавните висши училища, съгласно ПМС № 228/1997 г.	брой	150	150	150
Студенти – българи, живеещи извън Република България, в държавните висши училища, съгласно ПМС № 103/1993 г.	брой	2 000	2 000	2 000
Докторанти в държавните (вкл. военните) висши училища по Решение на МС ⁷	брой	2 450	2 500	2 500
Докторанти в частните висши училища по Решение на МС ⁸	брой	150	160	160
Докторанти в научните организации по Решение на МС ⁹	брой	330	340	340
Акредитационни процедури	брой	450	480	400
Постъпили заявления за академично признаване	брой	378	379	380
Признати чуждестранни дипломи за ВО	брой	368	369	370
Проверки на автентичност на дипломи	брой	378	379	380
Постъпили заявления за удостоверение на придобити професионални квалификации	брой	104	105	106
Издадени удостоверения за професионални квалификации, в т.ч. Комплексна административна услуга "Издаване на удостоверение APOSTILLE на удостоверения за професионални квалификации	брой	97/18	98/19	100/20
Проверка на автентичност на професионални квалификации	брой	104	105	106
Проверки на статут на висши училища по чл.17, ал.3 от Наредбата за академично признаване	брой	248	249	250
Проверки на автентичност на дипломи/академични справки по чл.17, ал.3 от НАП	брой	215	216	217
Организиране на заседания на съвета по академично признаване	брой	12	12	12
Преписки във функциите на ЕНИК/НАРИК център	брой	466	467	468
Преписки във функциите, свързани с професионални квалификации и регулирани професии	брой	157	158	159
Преписка по информационната система на вътрешния пазар на ЕК във функциите	брой	67	68	69
Информационно обезпечаване на органите за признаване на средно образование	брой	28	28	28
Издаване на удостоверение APOSTILLE на образователни и удостоверителни документи, издавани от институциите в системата на предучилищното и училищното образование	брой	6500	6500	6500
Издаване на удостоверение APOSTILLE на образователни и удостоверителни документи, издавани от висшите училища и научните организации в РБългария	брой	14500	14500	14500
Издаване на удостоверение APOSTILLE на удостоверение за професионална квалификация по нерегулирана професия,	брой	35	35	35

⁴ Имат се предвид проверки, извършени на територията на съответното висше училище или научна организация.

⁵ Не се финансира от бюджета на МОН

⁶ Не се финансира от бюджета на МОН.

⁷ В т.ч. утвърден прием на докторанти по реда на ПМС 103/1993 г. – 40 души годишно.

⁸ Не се финансира от бюджета на МОН.

⁹ Не се финансира от бюджета на МОН (с изключение на БАН).

придобрита на територията на Р България, необходимо за достъп или упражняване на регулирана професия на територията на друга държава				
Издаване на удостоверение APOSTILLE на удостоверение за ползване правата на завършили образователно-квалификационни степени на граждани, придобили полувисше и висше образование до 27.12.1995 г. и висше образование на образователно-квалификационна степен "специалист по ..." в страната	брой	10	10	10
Регистър на лицата, придобили образователна и научна степен „доктор” и/или научната степен „доктор на науките”, на защитените дисертационни трудове и лицата на академични длъжности в Република България	брой	3000	3000	3000
Регистър за научната дейност	брой	11	11	11

Информация за наличността и качеството на данните

Източници на данните са: НСИ, Център за информационно осигуряване на образованието, НАОА, НАЦИД и др.

Външни фактори, които могат да оказват въздействие върху постигането на целите на програмата

Външните фактори са промени в законодателството, икономически и демографски условия в страната, финансирането и наличието на бюджетни ограничения. Въздействието на тези фактори може да доведе до промяна на нуждите и очакванията на потребителите на услугите и до структурни и нормативни промени.

3. Предоставяни по програмата продукти/услуги

- **Продукт/Услуга №1 - Разработване и изпълнение на политики в областта на висшето образование и актуализиране и усъвършенстване на нормативната уредба, регулираща системата на висшето образование, в съответствие с европейското законодателство и европейските и световни измерения и тенденции в областта на висшето образование**
- **Продукт/услуга № 2 - Оценяване и поддържане качеството на висшето образование**
- **Продукт/услуга № 3 - Акредитация (институционална и програмна) и следакредитационно наблюдение и контрол**
- **Продукт/услуга № 4 - Академично и професионално признаване на образователни документи**

4. Дейности за предоставяне на продуктите/услугите

- #### **4.1. Дейности за предоставяне на Продукт/Услуга № 1 - Разработване и изпълнение на политики в областта на висшето образование и актуализиране и усъвършенстване на нормативната уредба, регулираща системата на висшето образование, в съответствие с европейското законодателство и европейските и световни измерения и тенденции в областта на висшето образование**
- Разработване на нови и актуализиране на действащи нормативни актове;
 - Хармонизиране на организацията и процеса на обучение във висшите училища с европейските измерения за висше образование;

- Организиране на обучения по прилагането на мерките, свързани с реформата във висшето образование;
- Контрол по законовите изисквания за дейността на висшите училища;
- Организиране и координиране на дейностите за прием на студенти, докторанти и специализанти;
- Организиране и координиране на дейностите за прием за обучение в Република България на чуждестранни граждани от българска народност;
- Дейности за превенция на нарушения при процедурите за издаване на дипломите за завършено висше образование;
- Поддържане, усъвършенстване и разширяване на управленската информационна система за висшето образование:
 1. регистър на всички действащи и прекъснали студенти и докторанти;
 2. регистър на завършилите студенти и докторанти;
 3. регистър на акредитираните висши училища в България;
 4. регистър на академичния състав на висшите училища;
 5. база данни за настанените лица в студентските общежития.
- Финансиране на държавните висши училища – планиране на трансферите от държавния бюджет за ДВУ;
- Изпълнение на утвърдените със закона за държавния бюджет трансфери за ДВУ;
- Организиране и координиране на дейностите по утвърждаване на таксите за кандидатстване и за обучение в държавните висши училища.

4.2. Дейности за предоставяне на продукт/услуга № 2 - Оценяване и поддържане качеството на висшето образование

- Оценяване на начина, по който висшето училище осъществява мисията и целите си като организация;
- Оценяване на проектите за откриване или за преобразуване на висше училище, на факултет, на филиал, на колеж, както и за откриване на професионални направления и специалности от регулираните професии;
- Оценяване на ефективността, с която висшите училища контролират, поддържат и повишават качеството на обучение в предлаганите области на висшето образование и на професионалните направления;
- Подпомагане и контролиране на висшите училища при въвеждането и усъвършенстването на вътрешните системи за оценяване и за поддържане на качеството на обучение;
- Мониторинг на процедурите по Закона за развитието на академичния състав в Република България;
- Процедури за изменение капацитета на висше училище или професионално направление в отговор на динамично променящите се условия и потребности на висшите училища;
- Следакредитационно наблюдение и контрол за осигуряване на непрекъснато съответствие на акредитираните висши училища с изискванията, критериите и процедурите за акредитация;
- Подпомагане на академичното и професионално признаване на образователни документи.

4.3. Дейности за предоставяне на продукт/услуга № 3 - Акредитация (институционална и програмна) и следакредитационно наблюдение и контрол

- Оценяване на дейността и качеството на обучението във висшите училища и научните организации и даване на институционална акредитация;
- Проверка на качеството на обучение на студентите и докторантите във всички предлагани форми на обучение по образователно-квалификационни степени и по образователната и научна степен “доктор” и даване на програмна акредитация;
- Поддържане на информационна система с данни за акредитираните висши училища, техни основни звена, филиали, професионални направления и специалности от регулираните професии, както и на акредитираните (научни специалности) докторски програми във висшите училища и научните организации;
- Следакредитационно наблюдение и контрол;
- Текущ анализ на получаваните доклади и констативни протоколи от извършвани проверки и изработване на график със сроковете за отстраняване на нарушенията;
- Анализ на получените от висшите училища отчети за отстраняване на нарушенията и оценка на ефективността от прилаганите мерки.

4.4. Дейности за предоставяне на продукт/услуга № 4 - Академично и професионално признаване на образователни документи

- Издаване на удостоверение APOSTILLE на образователни и удостоверителни документи, издавани от институциите в системата на предучилищното и училищното образование;
- Издаване на удостоверение APOSTILLE на образователни и удостоверителни документи, издавани от висшите училища в Република България;
- Издаване на удостоверение APOSTILLE на образователни и удостоверителни документи, издавани от Министерството на образованието и науката и неговите звена;
- Проверка на автентичността на образователни документи по постъпили писма;
- Проверка на статута на висши училища и автентичността на дипломи/академични справки по Наредбата за държавните изисквания за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища;
- Поддържане на регистър на лицата, придобили образователна и научна степен „доктор” и/или научната степен „доктор на науките”, на защитените дисертационни трудове и на лицата на академични длъжности в Република България;
- Поддържане на регистър за научната дейност.

Организационни структури, участващи в програмата

В изпълнението на дейностите по програмата са ангажирани: експерти от дирекции „Висше образование”, „Политики за стратегическо развитие“, „Съдържание на предучилищното и училищното образование“, „Правна”, „Финанси“ и „Държавна собственост и обществени поръчки“ на МОН, Национална агенция за оценяване и акредитация, Национален център за информация и документация и Център за информационно осигуряване на образованието, Министерство на здравеопазването, национално признати работодателски организации, висшите училища.

Отговорност за изпълнението на програмата

Дирекция „Висше образование“, Национална агенция за оценяване и акредитация и НАЦИД.

5. Ведомствени и администрирани разходни параграфи на програмата

Разходи по бюджетната програма	Бюджет 2020 г.	Прогноза 2021 г.	Прогноза 2022 г.
(в хил. лв.)			
I. Ведомствени разходи по бюджета	682 366,6	685 059,6	685 059,6
от тях за:			
Персонал	554 511,2	557 204,2	557 204,2
Издръжка	100 018,8	100 018,8	100 018,8
Капиталови разходи	27 836,6	27 836,6	27 836,6
1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	16 006,1	16 006,1	16 006,1
от тях за:			
Персонал	2 176,3	2 176,3	2 176,3
Издръжка	13 829,8	13 829,8	13 829,8
Капиталови разходи	0,0	0,0	0,0
2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	666 360,5	669 053,5	669 053,5
от тях за:			
Персонал	552 334,9	555 027,9	555 027,9
Издръжка	86 189,0	86 189,0	86 189,0
Капиталови разходи	27 836,6	27 836,6	27 836,6
<i>От тях за:</i>			
<i>Издръжка на обучение на студентите в ДВУ</i>	<i>666,4</i>	<i>669,1</i>	<i>669,1</i>
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	136,8	136,8	136,8
от тях за:			
Субсидии за нефинансови предприятия	124,1	124,1	124,1
Средства по чл. 73а, ал. 6, т. 1 ат Закона за висше образование за Националното представителство на студентските съвети	124,1	124,1	124,1
Членски внос	12,7	12,7	12,7
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	4 263,0	15 263,0	14 263,0
от тях за:			
Членски внос ДВУ	63,0	63,0	63,0
Средства от Европейски фондове и програми - Европейските структурни и инвестиционни фондове и	4 200,0	15 200,0	14 200,0
Общо администрирани разходи (II.+III.):	4 399,8	15 399,8	14 399,8
Общо разходи по бюджета (I+II)	16 142,9	16 142,9	16 142,9
Общо разходи (I.+II.+III.)	686 766,4	700 459,4	699 459,4
Численост на щатния персонал	71	71	71

1700.02.02 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА “СТУДЕНТСКО ПОДПОМАГАНЕ”

1. Цели на бюджетната програма

Подобряване на условията за достъп до висше образование чрез прилагане на финансови мерки за подпомагане на студенти, докторанти и специализанти, като:

- предоставяне на кредити на студенти и докторанти;
- предоставяне на стипендии на студенти и докторанти;
- субсидирано ползване на студентски столове и общежития;
- предоставяне на парични помощи за свободно наета квартира;

- подпомагане на физическото възпитание и спорта на студентите.
Предоставяните по програмата продукти/услуги са насочени към български и чуждестранни студенти, докторанти и специализанти, обучаващи се в държавните и частни висши училища.

2. Целеви стойности по показателите за изпълнение

1700.02.02 Бюджетна програма „Студентско подпомагане”	Целева стойност			
	Мерна единица	Закон 2020 г.	Прогноза 2021 г.	Прогноза 2022 г.
Показатели за изпълнение				
Субсидирани леглодни в студентски общежития, управлявани от държавни висши училища	хиляди броя	8 500	8 500	9 000
Субсидирани хранодни в студентски столове, управлявани от държавни висши училища	хиляди броя	1 350	1 350	1 400
Студенти, получаващи месечна парична помощ при ползване на свободно наета квартира по чл. 19а, ал. 1 от Наредбата за ползване на студентските общежития и столове	брой	500	500	500
Средно приравнен брой български студенти – стипендианти ¹⁰	брой	20 300	20 350	20 400
Чуждестранни студенти – стипендианти (12 месеца по 240 лв.)	брой	2 000	2 000	2 000
Български и чуждестранни докторанти и специализанти – стипендианти (12 месеца по 500 лв.)	брой	2 900	3 000	3 100
Редовни докторанти с еднократна стипендия по 1000 лв.	брой	400	450	480
Студенти, подпомогнати по проекти за спортуване	брой	155 000	155 000	155 000
Разходи за обезпечаване и поддържане на информационна система за лицата, ползващи студентски общежития и столове	хиляди лева	2 237	508	508
Брой студенти, обхванати от инициативите на студентските центрове и събитията, проведени в сградата на НСД	брой	5500	6000	6500
Брой на обществените събития – образователни, научни и културни форуми, проведени в сградата на НСД	брой	-	40	50

Външни фактори, които могат да оказват въздействие върху постигането на целите на програмата

Изменение на законодателството

Информация за наличността и качеството на данните

Данните се предоставят от дирекция „Висше образование“ и Национален студентски дом.

3. Предоставяни по програмата продукти/услуги

- **Продукт/услуга № 1 - Разработване на политика за студентско подпомагане**
- **Продукт/услуга № 2 - Субсидиране на студентски столове, общежития и квартири (за държавните висши училища)**
- **Продукт/услуга № 3 - Студентски стипендии**
- **Продукт/Услуга 4 - Кредитиране на студенти и докторанти**
- **Продукт/услуга № 5 - Подпомагане на проекти на висшите училища за спортуване на студентите и докторантите**
- **Продукт/услуга № 6 - Подпомагане на дейностите на националните студентски организации**

4. Дейности по продуктите/услугите

- 4.1. **Продукт/услуга № 1 - Разработване на политика за студентско подпомагане**
Дейности по продукта/услугата

¹⁰ По всички основания на ПМС № 90/2000 г.

- Разработване и актуализиране на нормативни актове, установяващи реда и условията за ползване на студентски общежития и столове от студентите и докторантите, реда и условията за получаване на стипендии от студенти, докторанти и специализанти;
- Проверка на състоянието на студентските общежития и столове;
- Методическо подпомагане на висшите училища и търговските дружества, които управляват студентски общежития и столове;
- Методическо подпомагане на висшите училища и студентските съвети по отношение на стипендиите за студенти, докторанти и специализанти.

4.2. Продукт/услуга № 2 - Субсидиране на студентски столове, общежития и квартири (за държавните висши училища)

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Разработване на прогноза за необходимия брой леглодни и хранодни и държавна субсидия за студентски общежития и столове на висшите училища; субсидия за помощи за свободно наета квартира;
- Координиране на работата с информационната система за настанените лица в студентските общежития;
- Анализ на тенденциите на изпълнението на хранодните и леглодните и усвояването на държавната субсидия в студентските столове и общежития.

4.3. Продукт/услуга № 3 - Студентски стипендии

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Определяне на размера на необходимите средства за стипендии на българските докторанти и чуждестранни студенти и докторанти, за които размерите на стипендиите са определени с нормативен акт;
- Определяне на размера на необходимите средства за стипендии на българските студенти, за които размерите на стипендиите се определят от висшите училища, като се планира ръст; разпределение на средствата за стипендии на българските студенти по висши училища, пропорционално на броя на българските студенти.

4.4. Продукт/Услуга 4 - Кредитиране на студенти и докторанти

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Осигуряване на условия за студентско кредитиране - одобряване и издаване от МС на държавна гаранция по Закона за кредитиране на студенти и докторанти; публикуване на покана за подписване на типов договор за кредитиране на студенти и докторанти към търговските банки и подписване на споразумения по Закона за кредитиране на студенти и докторанти;
- Координиране взаимодействието и сътрудничеството с банките, висшите училища и студентските съвети в процеса по кредитирането на студенти и докторанти;
- Поддържане на регистри, обслужващи системата на студентското кредитиране в съответствие със Закона за кредитиране на студенти и докторанти;
- Изготвяне на анализи за оценка на действащата система за студентско кредитиране;
- Популяризиране на системата за студентско кредитиране, осигуряване на публичност, прозрачност и устойчивост. Създаване на механизъм за взаимодействие и обратна връзка с други институции, организации и физически лица.

4.5. Продукт/услуга № 5 - Подпомагане на проекти на висшите училища за спортуване на студентите и докторантите

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Създаване на организация за представянето на проектите от висшите училища за спортуване на студентите и докторантите;

- Контрол за спазване на критериите за разработване на проекти за подпомагане на физическото възпитание и спорта във висшите училища;
- Изготвяне и съгласуване на предложения за финансирането на проектите за спортуване на студентите и докторантите.

4.6. Продукт/услуга № 6 - Подпомагане на дейностите на националните студентски организации

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Организиране на ефективна дейност на Национален студентски информационен и кариерен център;
- Изпълнение на проекти за неформално образование, развитие на инициативността и творческото мислене на студентите;
- Осъществяване на международен обмен с международни, европейски и национални студентски организации;
- Подпомагане провеждането на събитието „Студент на годината“, на националния конкурс „Носители на просвета“ и на други национални и международни събития и прояви.

Организационни структури, участващи в програмата

В изпълнението на дейностите по програмата са ангажирани: експерти от дирекции „Висше образование“, „Финанси“, „Международно сътрудничество“, „Държавна собственост и обществени поръчки“, „Информационни и комуникационни технологии“ на МОН, НСД, Национално представителство на студентските съвети, „Студентски столове и общежития“ ЕАД и висшите училища.

Отговорност за изпълнението на програмата

Изпълнението на програмата попада в задълженията на дирекция „Висше образование“ и дирекция „Финанси“.

5. Ведомствени и администрирани разходни параграфи на програмата

Разходи по бюджетната програма	Бюджет 2020 г.	Прогноза 2021 г.	Прогноза 2022 г.
(в хил. лв.)			
I. Ведомствени разходи по бюджета	51 115,1	52 268,2	52 268,2
от тях за:			
Персонал	19 735,4	20 888,5	20 888,5
Издръжка	30 119,0	30 119,0	30 119,0
Капиталови разходи	1 260,7	1 260,7	1 260,7
1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	1 134,1	1 134,1	1 134,1
от тях за:			
Персонал	517,9	517,9	517,9
Издръжка	616,2	616,2	616,2
2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	49 981,0	51 134,1	51 134,1
от тях за:			
Персонал	19 217,5	20 370,6	20 370,6
Издръжка	29 502,8	29 502,8	29 502,8
Капиталови разходи	1 260,7	1 260,7	1 260,7
От тях за:			
<i>Социалнобитови разходи на студенти в ДВУ</i>	<i>49 981,0</i>	<i>51 134,1</i>	<i>51 134,1</i>

II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	8 936,0	8 936,0	8 936,0
от тях за:			
Издръжка, от тях за:	2 156,0	2 156,0	2 156,0
<i>Средства по чл. 4, т. 3 от Закона за кредитиране на студенти и докторанти</i>	<i>2 156,0</i>	<i>2 156,0</i>	<i>2 156,0</i>
Лихви	0,0	0,0	0,0
Субсидии за нефинансови предприятия от тях за:	6 780,0	6 780,0	6 780,0
<i>Средства за хранодни и леглодни за студентски столове и студентски общежития</i>	<i>6 780,0</i>	<i>6 780,0</i>	<i>6 780,0</i>
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	61 687,2	61 687,2	61 687,2
от тях за:			
Стипендии на студентите в ДВУ	61 687,2	61 687,2	61 687,2
Общо администрирани разходи (II.+III.):	70 623,2	70 623,2	70 623,2
Общо разходи по бюджета (I+II)	10 070,1	10 070,1	10 070,1
Общо разходи (I.+II.+III.)	121 738,3	122 891,4	122 891,4
Численост на щатния персонал	16	16	16

1700.02.03 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „МЕЖДУНАРОДЕН ОБРАЗОВАТЕЛЕН ОБМЕН”

1. Цели на бюджетната програма

Разширяване на трансграничната академична мобилност, популяризиране на българското културно-езиково присъствие както в ЕС, така и в други страни.

Стимулирането на академичната мобилност и активизирането на участието на българските средни и висши училища в международни образователни програми има важно значение за засилване на европейското измерение на българското образование. Академичният обмен на ученици, учители, студенти, докторанти, преподаватели, изследователи, научни работници е важно условие за успешното изпълнение на стратегическата цел за осигуряване на достъпно и качествено образование в България. Успешното участие на българските образователни институции в международните програми и проекти зависи от осигуряването на надеждно информационно обслужване в съответствие с европейските практики. Целта е поставянето на националната образователна система в контекста на общоевропейските процеси, както и отчитането на тенденциите в по-широк международен аспект. Обменът се осъществява по линия на различни европейски образователни програми и чрез изпълнение на двустранни споразумения, договори, протоколи за сътрудничество в областта на образованието.

Създаване на условия на всеки гражданин в Република България да развива личностните си и професионалните си способности за подобряване на собственото си благосъстояние и на конкурентоспособността на националната икономика чрез:

- повишаване на информираността с цел придобиване на квалификация даваща възможност за професионална реализация;

- повишаване на адаптивността на всеки човек към икономическите и социалните промени;

- насърчаване участието във всички форми на учене през целия живот за професионално и личностно развитие.

Участието на България в Асоциацията на Европейските училища дава възможност български ученици да бъдат обучавани в европейските страни, където родителите им изпълняват служебни ангажименти към европейски институции.

2. Целеви стойности по показателите за изпълнение

1700.02.03 Бюджетна програма „Международен образователен обмен”	Целева стойност			
	Показатели за изпълнение	Мерна единица	Закон 2020 г.	Прогноза 2021 г.
Брой ученици с осигурени учебници и учебни помагала за учениците в българските секции на Европейските училища	Брой	50	50	50
* Брой организирани образователно-научни делегации и учени за обмяна на опит съгласно двустранни договори	броя годишно	12	12	13
Брой организирани семинари, конференции, конкурси и участия в заседания на работни групи и комитети в изпълнение на работните програми на международни и национални организации	броя	45	45	45
* Брой приети за обучение чуждестранни студенти, докторанти и специализанти по програмите за обмен	броя годишно	400	400	400
* Брой организирани семинари, конференции, свързани с прилагането на Препоръката на Съвета за Европейска квалификационна рамка за учене през целия живот	броя годишно	3	3	3
* Брой организирани специализации, квалификационни курсове, докторантури /за експерти и просветни кадри, учени/	броя	70	70	70
Подпомагане на Тараклийския университет - стипендии на студенти и издръжка	лева	982 000	982 000	982 000
Участие на експерти от НАПОО в международни мрежи - професионално ориентиране, европейска система за трансфер на кредити в ПОО, осигуряване на качеството в ПОО	брой	8	8	8

Външни фактори, които могат да оказат въздействие върху постигането на целите на програмата

- Липса на действащ двустранен документ с дадена държава;
- Недостатъчен брой кандидати;
- Ненавременно получаване/изпращане от страна на кандидатите на документите, необходими за осъществяване на приема.
- Броят на организирани международни мероприятия зависи и от ЕК и другите международни институции.

Информация за наличността и качеството на данните

Използват се данни от официалните публикации на отчетите на националните програми и стратегии, както и от информационните системи в образованието

3. Предоставяни по програмата продукти/услуги

- *Продукт/Услуга № 1 Развитие на международния академичен обмен*

- *Продукт/Услуга № 2. Изпълнение на ангажиментите за функционирането на Тараклийския държавен университет*
- *Продукт/Услуга № 3. Участие в заседания на органите на ЕС (комитет по Програма УЦЖ, Комитет по образование и др.), Съвета на Европа, ЮНЕСКО и други международни организации*
- *Продукт/Услуга № 4. Участие в международни инициативи в областта на професионалното образование и обучение и заседания на европейски мрежи (Европейската мрежа за осигуряване на качеството в ПОО, Европейската мрежа за създаване и развитие на европейска система за трансфер на кредити в ПОО, Европейската мрежа за развитие на политиката в областта на ориентирането през целия живот)*

4. Дейности за предоставяне на продуктите/услугите по програмата

4.1. Дейности за предоставяне на Продукт/Услуга № 1 - Развитие на международния академичен обмен

- Подготовка на нови, актуализиране и изпълнение на международни, междуправителствени и междуведомствени програми, споразумения, спогодби, протоколи и др. в областта на образованието и науката;
- Обмен на образователно-научни делегации за обмяна на опит съгласно двустранни договори;
- Организиране на процедурата по приемане за обучение на чуждестранни студенти, специализанти и докторанти;
- Обмен на образователно-научни делегации по подписване на спогодби и други двустранни документи.
- Участие на Р България в Програма СЕЕPUS III;
- Участие на Р България в Европейския университетски институт (ЕУИ);
- Участие на Р България в Международния алианс за възпоменание на Холокоста (МАВХ);

4.2. Дейности за предоставяне на продукт/Услуга № 2 - Изпълнение на ангажиментите за функционирането на Тараклийския държавен университет

- Организиране и провеждане на конкурси за избор на преподаватели за университета;
- Изготвяне и изпращане на резултатите от проведените конкурси и документите на одобрените кандидати в приемащата страна;
- Изготвяне на заповед за командироване на утвърдения от приемащата страна кандидат;
- Контрол и анализ на годишната заетост на преподавателите;
- Осигуряване на необходимите учебници, литература и мултимедийни продукти представящи българската култура и традиции;
- Организиране на педагогически и езикови практики на студентите в българските квалификационни центрове;
- Провеждане на специализации, квалификационни курсове, докторантури.

4.3. Дейности за предоставяне на продукт/Услуга № 3 - Участие в заседания на органите на ЕС, Съвета на Европа, ЮНЕСКО и други международни организации

- Организиране на конференции, семинари, конкурси в изпълнение на работните програми на международни организации;

- Участие в проекти в областта на образование за правата на човека, интеркултурно образование, екологично образование, опазване на световното и национално културно наследство, информационните технологии по линия на ЮНЕСКО;
- Участие в международни комитети и в международни конференции, семинари, фестивали по линия на ЮНЕСКО;
- Участие в заседания на органите на ЕС; Участие в основните програми на Съвета на Европа и в комитетите към Съвета на Европа;
- Участие в организирани от международни организации конгреси, конференции, семинари, работни групи;
- Издаване на информационни материали в изпълнение на международни програми и проекти;
- Участие в контролни органи на Европейските училища. Осигуряване за безвъзмездно ползване на учебници и учебни комплекти по български език и литература за децата и учениците, обучавани в Европейските училища. Осигуряване на учебни програми и методическо подпомагане за нуждите на обучението за обучението в Европейските училища; Провеждане на конкурси и назначаване на учители в българските секции на Европейските училища.

4.4. Дейности за предоставяне на продукт/услуга № 4 - Участие в международни инициативи в областта на професионалното образование и обучение и заседания на европейски мрежи (Европейската мрежа за осигуряване на качеството в ПОО, Европейската мрежа за създаване и развитие на европейска система за трансфер на кредити в ПОО, Европейската мрежа за развитие на политиката в областта на ориентирането през целия живот)

- Дейности, свързани с прилагането на Препоръката на Европейския парламент и на Съвета за Европейска квалификационна рамка за учене през целия живот;
- Национално съфинансиране по годишен грант „Еразъм+“ – подпомагане дейността на националните координационни звена по Европейската квалификационна рамка.

Организационни структури, участващи в програмата

В изпълнението на дейностите по програмата са ангажирани дирекциите „Международно сътрудничество“ и „Висше образование“ на МОН, Министерство на външните работи на Република България; Постоянно представителство на Република България към ЕС; Дипломатически представителства на Република България в чужбина; Дирекция „Професионална квалификация и лицензиране“ на НАПОО; български висши училища и научни организации.

Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорността за изпълнението на програмата се носи от директора на дирекция „Международно сътрудничество“ на МОН и дирекция „Професионална квалификация и лицензиране“ на НАПОО.

5. Ведомствени и администрирани разходни параграфи на програмата

Разходи по бюджетната програма	Бюджет 2020 г.	Прогноза 2021 г.	Прогноза 2022 г.
(в хил. лв.)			
I. Ведомствени разходи по бюджета	2 540,1	2 559,0	2 559,0
от тях за:			
Персонал	741,6	760,5	760,5
Издръжка	1 798,5	1 798,5	1 798,5
Капиталови разходи	0,0	0,0	0,0
1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	2 540,1	2 559,0	2 559,0
от тях за:			
Персонал	741,6	760,5	760,5
Издръжка	1 798,5	1 798,5	1 798,5
2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	1 000,0	1 000,0	1 000,0
от тях за:			
Издръжка	0,0	0,0	0,0
<i>Средства по Споразумение между правителството на Република България и правителството на Република Молдова за подпомагане на Тараклийския държавен университет, Република Молдова</i>	0,0	0,0	0,0
Стипендии, от тях за:	300,0	300,0	300,0
Стипендии по международни и двустранни споразумения и програми за образователен и културен обмен	300,0	300,0	300,0
Членски внос	400,0	400,0	400,0
Разходи за предоставени помощи за организации и дейности в чужбина, от тях за:	300,0	300,0	300,0
Средства по чл. 4 от Споразумение между правителството на Република България и правителството на Република Молдова за подпомагане на Тараклийския държавен университет, Република Молдова, ратифицирано със Закон приет от 39-то Народно събрание на 8.12.2004 г.	300,0	300,0	300,0
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0
Общо администрирани разходи (II.+III.):	1 000,0	1 000,0	1 000,0
Общо разходи по бюджета (I+II)	3 540,1	3 559,0	3 559,0
Общо разходи (I.+II.+III.)	3 540,1	3 559,0	3 559,0
Численост на щатния персонал	18	18	18

1700.02.04 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ОЦЕНКА И РАЗВИТИЕ НА НАЦИОНАЛНИЯ НАУЧЕН ПОТЕНЦИАЛ ЗА ИЗГРАЖДАНЕ НА УСТОЙЧИВА ВРЪЗКА ОБРАЗОВАНИЕ-НАУКА-БИЗНЕС, КАТО ОСНОВА ЗА РАЗВИТИЕ НА ИКОНОМИКА, БАЗИРАНА НА ЗНАНИЕТО”

1. Цели на бюджетната програма

- Увеличаване на средствата за научни изследвания и иновации чрез въвеждане на модел на финансиране, ориентиран към резултатите от научноизследователската дейност и тяхното приложение в обществото и икономиката.
- Оценка и анализ на научноизследователската и иновативна дейност на научните организации.

- Създаване на благоприятни условия за осъществяване на конкурентоспособни научни изследвания.
- Уреждане на организацията и функционирането на системата за наблюдение и оценка на научноизследователската дейност чрез Правилника за наблюдение и оценка на научноизследователската дейност. Основната цел е да се подпомогнат съответните държавни органи при формиране на ефективна и ефикасна национална политика в областта на научните изследвания, насочена към постигането на високи, конкурентоспособни научни резултати и развитието на българските научни организации като равностойни партньори на водещи научни организации, както и извършване на анализ на ефективността на инвестициите в научни изследвания за иновации и растеж на икономиката.
- Финансиране на фундаментални научни изследвания на конкурсен принцип.
- Създаване, внедряване, поддържане и развитие на Системи за ранно предупреждение за бедствия от хидрометеорологичен характер. Обслужване на обществото с метеорологични, хидроложки, морски и агрометеорологични прогнози и експертизи.

2. Целеви стойности по показателите за изпълнение

1700.02.04 Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование-наука-бизнес, като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”	Целева стойност			
	Показатели за изпълнение	Мерна единица	Закон 2020 г.	Прогноза 2021 г.
1. Оценка и анализ на резултатите от научноизследователската дейност, осъществявана от научните организации и на дейността на Фонд „Научни изследвания“	Брой	1	1	1
2. Абонамент за достъп до наукометрични бази данни Web of Science	брой	1	1	1
3. Отчети по изпълнението на Наредбата за условията и реда за оценката, планирането, разпределението и разходването на средствата от държавния бюджет за финансиране на присъщата на държавните висши училища научна или художественотворческа дейност	брой	33	33	33
4. Подкрепа за национални научни инфраструктури	брой	20	20	21
5. Участие в европейските научни инфраструктури	брой	14	14	15
6. Проведени състезания за млади таланти	брой	2	2	2
7. Участие на български учени в национални, регионални и европейски конкурси за награди за научни постижения	времева	x	x	x
8. Разработване и прилагане на национални научни програми в приоритетни области – изградени сътрудничества между НО и ВУ	брой	15	15	15
9. Повишаване на общественото значение на науката чрез финансиране на проекти за научни изследвания на конкурсен принцип	брой	140	150	160
10. Подпомагане на кариерното развитие на млади учени чрез финансиране на проекти на млади учени и постдокторанти на конкурсен принцип	брой	40	45	50
11. Подпомагане издаването на български периодични научни издания на конкурсен принцип	брой	55	60	65

12. Развитие на научния потенциал и научните организации чрез подкрепа за създаване на научни групи, водещи в световен мащаб чрез изпълнение на Национална научна програма ВИХРЕН	брой	6	9	12
13. Развитие на научния потенциал и научните организации чрез привличане на висококвалифицирани учени чрез изпълнение на Национална научна програма Петър Берон и НИЕ	брой	20	22	24
14. Приложение на механизъм за контрол върху качеството на изпълнението на финансираните проекти и гарантиране постигането на планираните научни цели и резултати	брой	250	260	280
15. Популяризиране и информиране научната общност и обществото за постиженията в науката и резултатите от проектите, финансирани от ФНИ	брой	8	10	12
16. Задълбочаване на двустранното научно сътрудничество чрез финансиране на проекти на конкурсен принцип	брой	50	70	80
17. Участие в европейски и международни научни програми и проекти – ЕРА-Нет и други	брой	10	11	12
18. Финансиране на проекти за участие в международни научни инфраструктури	брой	2	2	2
19. Съфинансиране на участието на български научни колективи в КОСТ акции	брой	30	32	34
20. Разширяване на международното научно сътрудничество и популяризиране на постиженията на български учени чрез съфинансиране организирането на международни научни форуми в България	брой	45	50	55
21. Отчет, оценка и анализ на резултатите от дейностите	брой	1	1	1
22. Прогнози за времето	брой	365	365	365
23. Хидрологични прогнози	брой	365	365	365
24. Специализирани морски прогнози	брой	365	365	365
25. Предупреждения за опасни хидрометеорологични процеси (броят е среднестатистически, зависи от атмосферните процеси)	брой	35	35	35
26. Синоптически измервания и наблюдения	брой	108 336	108 040	108 040
27. Експертизи	брой	9000	9000	9000

Външни фактори, които могат да оказват въздействие върху постигането на целите на програмата

- Липсва устойчивост и прогнозируемост на инвестициите в научноизследователската и развойна дейност в т.ч. изследователската и оперативна хидрометеорологична дейност;
- Необходимост от време за прилагане и анализ на резултатите от въведени изменения в нормативната база - приет Оперативен план към НСРНИ, приети Национални научни програми, реформи в резултат на препоръки от партньорската проверка на ЕК по отношение системата за оценяване на научната дейност и др;
- Недостатъчно добре развита институционалната рамка за научни изследвания в т.ч. за подпомагане на хидрометеорологични научни и научно-приложни изследвания.

3. Предоставяни по програмата продукти/услуги

- ***Продукт/услуга № 1 - Оценка на развитието на националния научен потенциал***
- ***Продукт/услуга № 2 - Развитие на научната база за провеждане на съвременни и конкурентоспособни научни изследвания***

- *Продукт/услуга № 3 - Повишаване на общественото значение на науката*
- *Продукт/услуга № 4 – Предоставяне на крайни продукти за управление и решения за действие на органите на държавната администрация в областта на метеорологията и хидрологията.*

4. Дейности за предоставяне на продуктите/услугите по програмата

4.1. Дейности за предоставяне на продукт/услуга № 1 - Оценка на развитието на националния научен потенциал

- Наблюдение и оценка на научната дейност и поддържане на система от индикатори за ефективността от провежданата научноизследователска дейност от научните организации по смисъла на ЗВО.
- Аналитични дейности, оценка и мониторинг на научноинновативния потенциал при участие в различни национални и европейски програми.
- Поддържане на абонамент за достъп до наукометрични бази данни Web of Science

4.2. Дейности за предоставяне на продукт/услуга № 2 - Развитие на научната база за провеждане на съвременни и конкурентоспособни научни изследвания

- Изпълнение на национална пътна карта, релевантна на целите на европейска пътна карта за развитие на научната инфраструктура, в т.ч. и на електронната инфраструктура.
- Постигане на високо ниво на научните изследвания във водещите научни институции и висши училища в страната

4.3. Дейности за предоставяне на продукт/услуга № 3 - Повишаване на общественото значение на науката

- Организиране на наградата за наука „Питагор”;
- Подкрепящи дейности, свързани с участие в европейски събития, конкурси и състезания;
- Провеждане и участие в конкурси, изложби и форуми за млади учени на национално, регионално и европейско ниво;
- Популяризиране постиженията на науката в България;
- Прилагане на национални научни програми в приоритетни области;
- Подпомагане изявата на млади специалисти и учени у нас в сферата на научните изследвания и/или практическите занимания, базирани на научни компетенции;
- Подготовката на високо квалифицирани специалисти за индустрията, с потенциал да прилагат научните изследвания в индустрията, в иновации и развитие на нови или подобрени технологии, да осъществяват трансфер на технологии и с възможности за висококачествени консултантски услуги;
- Осъществяване на научни изследвания на световно ниво, свързани с българската история, език, култура и национална идентичност;
- Участие в дейности за популяризиране на хидрометеорологичната наука сред обществото с участието на водещи учени от НИМХ и повишаване на интереса на учащите се към науките за земята.

4.4. Дейности за предоставяне на продукт/услуга № 4 – Предоставяне на крайни продукти за управление и решения за действие на органите на държавната администрация в областта на метеорологията и хидрологията.

- Предупреждения за опасни хидрометеорологични и агрометеорологични условия и условия за корабоплаване в Черно море;
- Ежедневни метеорологични и хидрологични специализирани морски прогнози;

- Мониторинг на времето и водите, агрометеорологични условия;
- Обслужване с хидрометеорологична информация, прогноза и експертиза;
- Предоставяне на прогноза и информация за времето на обществеността, чрез електронния портал на НИМХ и обществените медии.

Организационни структури, участващи в програмата

Дейностите по програмата се извършват от дирекция „Наука” на МОН, Фонд „Научни изследвания“ и Националният институт по метеорология и хидрология.

Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорност за изпълнението на програмата има дирекция „Наука” на МОН.

5. Ведомствени и администрирани разходни параграфи на програмата

1700.02.04 Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование – наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”			
Разходи по бюджетната програма	Бюджет 2020 г.	Прогноза 2021 г.	Прогноза 2022 г.
(в хил. лв.)			
I. Ведомствени разходи по бюджета	311 464,6	318 498,5	308 742,9
от тях за:			
Персонал	206 376,6	212 794,4	212 794,4
Издръжка	97 786,2	98 402,3	88 646,7
Капиталови разходи	7 301,8	7 301,8	7 301,8
1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	37 030,4	38 121,2	38 121,2
от тях за:			
Персонал	14 987,0	16 077,8	16 077,8
Издръжка	21 380,2	21 380,2	21 380,2
Капиталови разходи	663,2	663,2	663,2
2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	274 434,2	280 377,3	270 621,7
от тях за:			
Персонал	191 389,6	196 716,6	196 716,6
Издръжка	76 406,0	77 022,1	67 266,5
Капиталови разходи	6 638,6	6 638,6	6 638,6
<i>От тях за:</i>			
<i>Българска академия на науките и Селскостопанска академия</i>	<i>186 429,9</i>	<i>192 373,0</i>	<i>182 617,4</i>
<i>Държавните висши училища и други институции</i>	<i>88 004,3</i>	<i>88 004,3</i>	<i>88 004,3</i>
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	3 648,9	3 648,9	3 648,9
от тях за:			
Издръжка	58,0	58,0	58,0
<i>Награди научни конкурси</i>	<i>58,0</i>	<i>58,0</i>	<i>58,0</i>
Стипендии	29,8	29,8	29,8
Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата	0,0	0,0	0,0
Субсидии за нефинансови предприятия	0,0	0,0	0,0
Членски внос	3 561,1	3 561,1	3 561,1
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	189 112,0	159 355,5	94 852,1
от тях за:			
Членски внос	1 559,4	1 559,4	1 559,4
Стипендии на докторанти	28 592,7	28 592,7	28 592,7

Национална стратегия за развитие на научните изследвания в Република България 2017 - 2030, вкл. Националната пътна карта за научна инфраструктура и национални научни програми	64 700,0	64 700,0	64 700,0
Средства от Европейски фондове и програми - Европейските структурни и инвестиционни фондове	94 259,9	64 503,4	0,0
Общо администрирани разходи (II.+III.):	192 760,9	163 004,4	98 501,0
Общо разходи по бюджета (I+II)	40 679,3	41 770,1	41 770,1
Общо разходи (I.+II.+III.)	504 225,5	481 502,9	407 243,9
Численост на щатния персонал	745	745	745

1700.02.05 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „КООРДИНАЦИЯ И МОНИТОРИНГ НА НАУЧНИЯ ПОТЕНЦИАЛ ЗА ИНТЕГРИРАНЕ В ЕВРОПЕЙСКОТО ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКО ПРОСТРАНСТВО И ГЛОБАЛНАТА ИНФОРМАЦИОННА МРЕЖА”

1. Цели на бюджетната програма

Активно участие в европейските и международни научни организации, което подпомага обмена на знания, учени и с възможност за достъп до най-съвременните научни съоръжения, координация на Хоризонт 2020, поддържането на национална контактна мрежа, участие в специалните програми, инициативи и инструменти на Хоризонт 2020 (вкл. европейската програма КОСТ).

Участие в регионални научни инициативи и изпълнение на дейности, свързани с европейски макростратегии, в т.ч. Дунавската стратегия.

Поддържане на двустранно научнотехническо сътрудничество и разширяване обхвата на държавите, с които България поддържа научни връзки.

Членство в престижни международни организации, като един от способите за достъп до световно знание и работа с най-прецизни и последно поколение съоръжения.

Ефективно използване на информационните ресурси, създавани и съхранявани в НАЦИД; предоставяне на достъп до европейски и световни информационни и библиотечни центрове и обслужване на потребителите чрез Системата от европейски библиотеки /SUBITO/ за доставка на документи и копия от първоизточници, липсващи в страната.

2. Целеви стойности по показателите за изпълнение

1700.02.04 Бюджетна програма „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа”	Целева стойност			
	Показатели за изпълнение	Мерна единица	Закон 2020 г.	Прогноза 2021 г.
1. Подкрепа за участие на български учени в конкурсите на „Хоризонт 2020“	времева	x	x	x
2. Брой проекти, финансирани от различни европейски и национални програми	брой	60	100	100
3. Брой европейски и международни научни организации в които България участва	брой	12	18	18
4. Разширяване на двустранното сътрудничество – изпълнени споразумения	Брой	4	5	6
5. Брой акции по програма COST (Програма за европейско сътрудничество в науката и технологиите) , в които България се присъединява годишно	брой	8	9	10
6. Подкрепа за стипендии и академичен обмен за млади български учени между България и Конфедерация Швейцария.	брой	7	7	7

7. Интеграция и реинтеграция на българската научна диаспора – брой сътрудничества	Брой	50	60	60
8. Повишаване видимостта на научните резултати, публикувани във високо реномирани научни списания, посредством осигуряване на свободен читателски достъп	Брой	1200	1300	1300
9. Разработване и осъществяване на дейности за популяризиране на науката и научните изследвания сред обществото с участие на водещи учени от различните области на науката.	брой	2	3	3
10. Поддържане на абонамент за достъп до световни пълнотекстови бази данни с научна информация SCOPUS и SciVal	брой	1	1	1
11. Предоставяне на документи от библиотечния фонд и бази данни	брой	3700	3900	3850
12. Изготвяне на библиотечно-информационни справки в бази данни	брой	170	180	190
13. Предоставяне на документи по МЗ	брой	700	750	780
14. Предоставяне на копия от оригинални документи	брой	20500	20700	20750
15. Предоставяне на аналитични продукти	брой	6	6	6

Външни фактори, които могат да оказват въздействие върху постигането на целите на програмата

- Липсва устойчивост и прогнозируемост на инвестициите в научноизследователската и развойна дейност;
- Необходимост от време за прилагане и анализ на резултатите от въведени изменения в нормативната база - приет Оперативен план към НСРНИ, приети Национални научни програми, реформи в резултат на препоръки от партньорската проверка на ЕК по отношение системата за оценяване на научната дейност и др.
- Недостатъчно добре развита институционална рамка за научни изследвания;
- Промяна на нуждите и очакванията на потребителите на услугите, предоставяни от НАЦИД.
- Структурни и нормативни промени, имащи отношение към дейността на НАЦИД.

Информация за наличността и качеството на данните

- Научно-информационно осигуряване в подкрепа на реализацията на Националната програма за развитие на училищното образование и предучилищното възпитание и подготовка
- Създаване на информационна среда за обществено достойствие на резултатите от научната дейност в полза на изграждане на икономика основана на знанието
- Научно-информационно осигуряване на процеса на университетско образование, научни изследвания, технологично развитие и иновации.

3. Предоставяни по програмата продукти/услуги

- ***Продукт/услуга № 1 - Интернационализация на българската наука и интегрирането ѝ в европейското изследователско пространство***
- ***Продукт/услуга № 2 - Интегриране в глобалната информационна научна мрежа***
- ***Продукт/услуга № 3 - Създаване на привлекателни условия за научна кариера, професионално израстване и квалификация на учените***

- **Продукт/услуга № 4 - Осигуряване на информация и документация за постиженията в науката, технологиите и иновациите и подготовка на продукти в печатна и/или електронна форма**

4. Дейности за предоставяне на продуктите/услугите по програмата

4.1. Дейности по продукт/услуга № 1 - Интернационализация на българската наука и интегрирането ѝ в европейското изследователско пространство

- Приемане на мерки за повишаване участието на научния потенциал в регионални и/или европейски и транс европейски научни инициативи;
- Подобряване на общата координация и допълняемост между основните инструменти на Европейската Общност за насърчаване на научните изследвания, технологичното развитие, демонстрационните дейности и иновациите – структурни фондове, Хоризонт 2020, национални програми и фондове за наука и иновации;
- Анализ от участието на България в Рамковите програми на Европейския съюз за наука и иновации;
- Разширяване и координация на двустранните научно-технически сътрудничества.
- Координация и мониторинг на участието на България в европейски и международни научни организации и осъществяване на дейности, подпомагащи работата на българската научна общност;
- Подкрепа за стипендии и академичен обмен за млади български учени и дейности на българската научна диаспора в областта на хуманитарните и социалните науки между България и Конфедерация Швейцария;
- Подкрепа на участие на колективи от български учени в конкурсите на „Хоризонт 2020” (вкл. чрез провеждане на конкурси за подготовка на проекти).

4.2. Дейности по продукт/услуга № 2 - Интегриране в глобалната информационна научна мрежа

- Разширяване на обхвата на базите данни с електронния информационен масив в научните области;
- Поддържане на абонамент за достъп до световни пълнотекстови и реферативни бази данни с научна информация;
- Отворен достъп до научна информация;
- Разширяване и поддържане на информационна система в областта на науката и бизнеса с интерактивна платформа за връзка образование-наука-бизнес и платформа за наличното научно оборудване и апаратура;
- Интеграция и реинтеграция на българската научна диаспора;
- Повишаване на видимостта на научните резултати, публикувани във високореномирани научни списания, посредством осигуряване на свободен читателски достъп.

4.3. Дейности по продукт/услуга № 3 - Създаване на привлекателни условия за научна кариера, професионално израстване и квалификация на учените

- Стимулиране на учените за участие в европейски и транс европейски програми;
- Подкрепа за организация на научни събития с международно значение;
- Разработване и осъществяване на дейности на МОН за популяризиране на науката и научните изследвания сред обществото с участието на водещи учени от различни области на науката;

- Въвеждане на стимули за подкрепа на ефективните и резултатни учени и научни групи и школи;
- Прилагане на механизъм за задържане на младите българи в кариерната пътека на науката (за извършване на изследвания, преподавателска работа, практически дейности) с възможност за професионално развитие както в хоризонтален, така и във вертикален план.

4.4. Дейности по продукт/услуга № 4 - Научно-информационно осигуряване в подкрепа на реализацията на Националната програма за развитие на училищното образование и предучилищното възпитание и подготовка. Създаване на информационна среда за обществено достояние на резултатите от научната дейност в полза на изграждане на икономика основана на знанието. Научно-информационно осигуряване на процеса на университетско образование, научни изследвания, технологично развитие и иновации.

- Предоставяне на аналитични продукти – подготвя обзори, справки и други информационни продукти по заявка, необходими за сравнителни анализи, прогнози, концепции, стратегии, програми и проекти на закони и подзаконови нормативни документи в сферата на образованието, младежта и науката, за постигане на европейско качество и хармонизиране на българското образование и обучение и младежки политики с политиките и практиките на Европейския съюз;
- Предоставяне на документи чрез собствени бази данни – изгражда и поддържа информационни масиви, обслужващи дейностите в образованието и науката, като изгражда и развива специализирани бази данни;
- Изготвяне на библиотечно-информационни справки в бази данни - извършва информационно обслужване на основата на собствени бази данни и чрез дистанционен достъп до други национални и международни политематични библиографски и пълно текстови бази данни, като подготвя библиотечно-информационни справки по заявка на потребители;
- Предоставяне на документи по МЗ – извършва библиотечно обслужване за различни категории читатели на базата на собствени библиотечно-информационни ресурси и чрез система за междубиблиотечно заемане в страната и международно междубиблиотечно заемане;
- Предоставяне на копия /брой страници/ от оригинални документи от фонда на НАЦИД – изготвяне на копия на оригинали от документалните информационни източници на НАЦИД и документи на заявителя.

Организационни структури, участващи в програмата

Дейностите по програмата се извършват от дирекция „Наука” на МОН и НАЦИД

Отговорност за изпълнението на програмата

Дейностите по програмата се извършват от дирекция „Наука” на МОН и НАЦИД

5. Ведомствени и администрирани разходни параграфи на програмата

Разходи по бюджетната програма	Бюджет 2020 г.	Прогноза 2021 г.	Прогноза 2022 г.
(в хил. лв.)			
I. Ведомствени разходи по бюджета	13 049,5	13 049,5	13 049,5
от тях за:			
Персонал	1 352,1	1 352,1	1 352,1

Издръжка	11 697,4	11 697,4	11 697,4
Капиталови разходи	0,0	0,0	0,0
1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	13 049,5	13 049,5	13 049,5
от тях за:			
Персонал	1 352,1	1 352,1	1 352,1
Издръжка	11 697,4	11 697,4	11 697,4
Капиталови разходи	0,0	0,0	0,0
2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	9 926,7	9 926,7	9 926,7
от тях за:			
Издръжка	5,0	5,0	5,0
<i>Награди научни конкурси</i>	<i>5,0</i>	<i>5,0</i>	<i>5,0</i>
Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата	0,0	0,0	0,0
Субсидии за нефинансови предприятия, от тях за:	350,0	350,0	350,0
<i>Средства по чл. 8 от Споразумение между правителството на Република България и правителството на Съединените американски щати относно Българо-американската комисия за образователен обмен</i>	<i>350,0</i>	<i>350,0</i>	<i>350,0</i>
<i>Средства за Македонския научен институт</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>
Членски внос	9 471,7	9 471,7	9 471,7
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	32 261,4	14 782,0	15 782,0
от тях за:			
Други средства от ЕС и средства по международни програми и други договори	32 261,4	14 782,0	15 782,0
Общо администрирани разходи (II.+III.):	42 188,1	24 708,7	25 708,7
Общо разходи по бюджета (I+II)	22 976,2	22 976,2	22 976,2
Общо разходи (I.+II.+III.)	55 237,6	37 758,2	38 758,2
Численост на щатния персонал	37	37	37

1700.03.00 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „АДМИНИСТРАЦИЯ”

1. Цели на бюджетната програма

Дейностите, включени в програмата подпомагат предоставянето на продуктите/услугите за постигането на заложените цели във всички области на политики на Министерството на образованието и науката за постигане на стратегическите цели и приоритетите на МОН. Дейностите са насочени към създаване на условия за изпълнението на всички бюджетни програми; изпълнението им води до осигуряване нормалното функциониране на администрацията, обезпечаване и повишаване ефективността на осъществяваните работни процеси, в т.ч. обслужване на плащанията, счетоводно и касово обслужване, административно обслужване на физическите и юридическите лица, поддръжка на сградния фонд на МОН, провеждане на информационната политика на институцията.

2. Предоставяни по програмата продукти/услуги

- Мониторинг, контрол и оценка на проекти, финансирани със средства от Структурните фондове на Европейския съюз, Световната банка и други международни донори;

- Вътрешен одит на структурите, програмите, дейностите и процесите в Министерството;
- Контролни функции при осъществяването на дейността на административните структури;
- Дейности по планиране и провеждане на информационната и комуникационната политика на Министерството, в т.ч. връзките с медиите и други външни публики, с цел осигуряване на прозрачност в работата на Министерството и повишаване на обществената подкрепа за политиките в сферата на образованието и науката;
- Изпълнение на дейностите по разработване на проектите на годишния бюджет на Министерството и бюджетите на ВРБ; отчитане изпълнението на бюджета;
- Счетоводно отчитане, изготвяне на периодични оборотни ведомости, подготовка на годишния баланс, счетоводно и касово обслужване на структурните звена;
- Анализ на потребностите, планиране и осъществяване на обучението на персонала;
- Организиране и провеждане на конкурси за назначаване на държавни служители;
- Изготвяне проекти на договори и становища по законосъобразността на договори;
- Деловодно обслужване и архивиране на приключените преписки;
- Организиране и осъществяване на дейностите по отбранително-мобилизационната подготовка и защита при бедствия;
- Програмно и техническо осигуряване на компютърната техника;
- Ведомствена охрана и пропускателен режим;
- Материално-техническо снабдяване;
- Административно обслужване на юридически и физически лица;
- Протоколната дейност на Министерството.

Организационни структури, участващи в програмата

Административните звена и дирекциите от общата администрация на МОН, Звено за оперативно управление на организационните структури на МОН и Изпълнителна агенция „Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ (ИА ОП НОИР).

Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорност за изпълнението на програмата имат дирекции „Стопански и счетоводни дейности“, „Човешки ресурси и административно обслужване“, „Връзки с обществеността и протокол“ в МОН, Звеното за финансово осигуряване на организационните структури на МОН, ИА ОПНОИР.

3. Ведомствени и администрирани разходни параграфи на програмата

Разходи по бюджетната програма	Бюджет 2020 г.	Прогноза 2021 г.	Прогноза 2022 г.
(в хил. лв.)			
I. Ведомствени разходи по бюджета	6 690,9	6 690,9	6 690,9
от тях за:			
Персонал	4 986,9	4 986,9	4 986,9
Издържка	1 604,0	1 604,0	1 604,0
Капиталови разходи	100,0	100,0	100,0
1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	6 690,9	6 690,9	6 690,9
от тях за:			
Персонал	4 986,9	4 986,9	4 986,9
Издържка	1 604,0	1 604,0	1 604,0

Капиталови разходи	100,0	100,0	100,0
2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	0,0	0,0	0,0
от тях за:			
Лихви	0,0	0,0	0,0
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0
Общо администрирани разходи (II.+III.):	0,0	0,0	0,0
Общо разходи по бюджета (I+II)	6 690,9	6 690,9	6 690,9
Общо разходи (I.+II.+III.)	6 690,9	6 690,9	6 690,9
Численост на щатния персонал	265	265	265